

شناحتنامه‌ی علمی (CV) تفصیلی استاد علی‌اکبر رشاد
(ویرایش بهار ۱۳۹۴)

یک) مشخصات و مرتبه‌ی علمی

نام و نام خانوادگی	علی‌اکبر رشاد
تاریخ تولد	اردیبهشت ۱۳۳۵ شمسی
مرتبه‌ی علمی	حوزوی: استاد خارج فقه و اصول دانشگاهی: دانشیار فلسفه
میزان تحصیلات	اجتهاد / دکترا فلسفه از حوزه
رشته‌ی تحصیلی	فقه و اصول و فلسفه
سمت‌های اصلی کنونی	۱. مؤسس و رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی. ۲. مؤسس و رئیس حوزه‌ی علمیه‌ی امام رضا(ع). ۳. رئیس شورای حوزه‌های علمیه‌ی استان تهران. ۴. عضو حقیقی شورای عالی انقلاب فرهنگی. ۵. عضو شورای عالی الگوی پیشرفت اسلامی - ایرانی. ۶ رئیس هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی.
محل اشتغال (تحقیق)	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی
محل اشتغال (تدريس)	حوزه‌ی علمیه‌ی تهران
وبگاه رسمی	www.rashad.iict.ac.ir
پست الکترونیک	rashad@iict.ac.ir

دو) تحصیلات

آیت الله علی‌اکبر رشاد، دانش‌آموخته‌ی حوزه‌های علمیه‌ی تهران و قم است؛ ایشان دوره‌ی مقدمات و سطح یک حوزه را طی سال‌های هزار و سیصد و چهل و شش خورشیدی تا سال چهل و نه خورشیدی، نزد حجج اسلام کمالی، محمدزاده‌ی مzinانی، علی افخم‌رضائی، آیت‌الله مجتهد زنجانی نجفی، آیت‌الله عبدالصمد خوبی در تهران فراگرفت. سپس برای ادامه‌ی تحصیل در تابستان سال بکهزار و سیصد و چهل و نه، به حوزه‌ی علمیه‌ی قم مهاجرت کرد و در پایه‌ی چهار مدرسه‌ی علمیه‌ی آیت‌الله العظمی محمد رضا گلپایگانی - که نخستین مرکز آموزشی تحت برنامه و با شیوه‌ی جدید حوزه‌ی علمیه‌ی قم قلمداد می‌شد - پذیرفته و مشغول به تحصیل شد.

ایشان پایه‌های سطح دو حوزه را نزد حضرات استاد زین‌العابدین باکوبی، (۱۳۱۹-۱۳۱۲)، حاج حسن آقا تهرانی (۱۳۱۲-۱۳۱۳)، مختار امینیان گیلانی (۱۳۰۵-۱۳۰۴)، سید جواد احمدی طالقانی، محمد محمدی اشتهاрадی (۱۳۲۳-۱۳۸۵)، و غلامرضا صلواتی اراکی، در این مدرسه سپری

کرد. همچنین در همین دوره در دروس تفسیر و عقاید اسلامی آیت‌الله حسین شبزنده‌دار جهرمی شیرازی (۱۳۹۳)، دروس ادیان و فرق (یهودیت و مسیحیت، وهابیت و بهائیت) حجت‌الاسلام عبدالقائم شوستری (۱۳۶۵) – شرکت جست.

استاد رشاد سطح سه حوزه را نزد حضرات آیات حاج شیخ علی‌پناه اشتهاردی (۱۳۲۳–۱۳۸۵)، محسن حرم‌پناهی قمی (۱۴۲۳–۱۳۴۷)، مرتضی مقدایی اصفهانی (۱۳۱۴)، مصطفی اعتمادی خواجهی تبریزی (۱۳۰۴)، سید ابوالفضل موسوی تبریزی (ریحانی) (۱۳۱۴–۱۳۸۲)، مرتضی بنی‌فضل (۱۳۱۲–۱۳۸۶)، آقارسول موسوی تهرانی (۱۳۱۵)، محمد تقی ستوده‌ی اراکی (۱۳۰۰–۱۳۷۸) ش، محمدحسن قافی یزدی (۱۳۱۴)، سیدعلی محقق داماد (۱۳۲۱) و جعفر سبحانی تبریزی (۱۳۰۸) طی کرد.

وی پس از اتمام سطوح سه‌گانه‌ی حوزه، مجموعاً افزون بر بیست و پنج سال در دروس خارج فقه و اصول حضرات آیات عظام شیخ حسین وحید خراسانی (۱۳۰۰)، علی‌اکبر فیض مشکینی (۱۳۸۵–۱۳۰۰)، حسینعلی منتظری (۱۳۸۸–۱۳۰۱) (در قم) و سید علی حسینی خامنه‌ای (۱۳۱۸) و حاج آقا مجتبی تهرانی (۱۳۹۱–۱۳۱۶) (در تهران) شرکت جست. ایشان مقارن فراگیری فقه و اصول، سطوح مختلف حکمت اسلامی را نیز نزد آیات و اساتید شهید مرتضی مطهری (۱۳۵۸–۱۲۹۸)، احمد بهشتی (۱۳۱۴)، محمد محمدی گیلانی (۱۳۹۳–۱۳۰۷) فراگرفت.

سه) فعالیت‌های علمی

آیت‌الله رشاد، طی افزون بر سه دهه‌ی گذشته پیوسته به تدریس سطوح عالی فقه و اصول، فلسفه و عرفان در حوزه‌ی علمیه‌ی تهران، و فلسفه‌ی دین و کلام، منطق فهم دین، تفسیر و علوم قرآنی، در دانشگاه‌های تهران اشتغال داشته است. ایشان اکنون افزون بر چهارده سال است که به تدریس خارج فقه و اصول مشغول است.

استاد رشاد اهتمام خاصی به نوآوری و نظریه‌پردازی در راستای تحول معرفت دینی و توسعه‌ی علوم اسلامی دارد، به همین جهت ضمن تاسیس و سرپرستی مؤسسات علمی مختلف و ترغیب فضلا و محققان به این امر، در زمینه‌های گوناگون به ویژه در باب مبانی (فلسفه‌های مضاف) و روش‌شناسی (منطق علمی) معرفت دینی بویژه علوم انسانی اسلامی به تحقیقات نوآورانه‌ی گستره و ارائه نظرات و نظریه‌های جدید متعددی موفق گشته است؛ ایشان در سال هزار و سیصد و هشتاد و هشت از سوی جشنواره‌ی بین‌المللی فارابی به عنوان «نظریه‌پرداز بر جسته» معرفی شد و به خاطر ارائه‌ی «نظریه‌ی ابتلاء» جواز و تقدیرنامه‌هایی از سوی یونسکو، آیسیکو و ریاست جمهوری و وزارت علوم جمهوری اسلامی ایران، به وی اعطای گردید.

ایشان بالغ بر پنجاه جلد کتاب و بیش از یکصد عنوان مقاله در فلسفه، عرفان، کلام و دین‌پژوهی، فقه، اصول و فلسفه‌ی اصول، علم دینی، علوم انسانی، مباحث اجتماعی، اندیشه‌ی سیاسی، هنر، ادبیات و شعر، تألیف یا سرپرستی نموده و منتشر کرده است.

آیت‌الله رشاد مؤسس و رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی است، که از بزرگ‌ترین مراکز تحقیقاتی دینی و علمی غیردولتی ایران قلمداد می‌شود. پژوهشگاه دارای چهار پژوهشکده و پنج مؤسسه‌ی وابسته می‌باشد و مجموعاً مشتمل بر بیست گروه علمی اصلی در زمینه‌های فلسفه، معرفت‌شناسی، عرفان، قرآن‌پژوهی، فلسفه‌ی دین، کلام، منطق فهم دین؛ اخلاق، فقه و حقوق، سیاست، اقتصاد، مدیریت اسلامی؛ غرب‌شناسی، تاریخ و تمدن، فرهنگ‌پژوهی، انقلاب اسلامی، ادبیات اندیشه و... است.

پژوهشگاه که به انگیزه‌ی پرداختن به مباحث فکری معاصر و اهتمام به نقد و نظریه‌پردازی در زمینه‌های پیشگفته، در بهار ۱۳۷۳ شمسی/۱۹۹۴ میلادی تأسیس شده است، علاوه بر انتشار افزون بر یکهزار و سیصد عنوان اثر مكتوب از حاصل تحقیقات گروه‌ها و همکاران علمی خود، اکنون نه مجله‌ی علمی و تخصصی را با عنوان‌های «قبسات» (مجله‌ی تخصصی فلسفه‌ی دین/دارای درجه‌ی علمی پژوهشی)، «ذهن» (مجله‌ی تخصصی معرفت‌شناسی)، «اقتصاد اسلامی» (دارای درجه‌ی علمی پژوهشی)، «حقوق اسلامی» (دارای درجه‌ی علمی پژوهشی)، «کتاب نقد» (مجله‌ی نظری و انتقادی در حوزه علوم انسانی) فصلنامه‌ی جهانی فلسفه‌ی دین (به زبان انگلیسی) و

فصلنامه‌ی جهانی قیسات در زمینه‌ی علوم انسانی اجتماعی اسلامی، (به زبان عربی)، ماهنامه‌ی زمانه (تاریخ و فرهنگ) و ماهنامه‌ی حاشیه (ویژه‌ی مسائل حوزه برای طلاب و فضلای جوان) منتشر می‌کند.

در پژوهشگاه، چهار دانشنامه تحت نظر استاد رشد با عنوان‌های زیر تالیف شده و یا در حال تدوین است: ۱. دانشنامه‌ی امام علی(ع) (در سیزده جلد منتشر شده) ۲. دانشنامه‌ی فاطمی(س) (در شش جلد منتشر شده است)، ۳. دانشنامه‌ی قرآن پژوهی (بیست و پنج مجلد، که کار علمی دوره‌ی اول آن در هفت جلد در شرف اتمام است) ۴. دانشنامه‌ی نبوی(ص) (بیست جلد، در حال تألیف است). استاد رشد مؤسس و رئیس حوزه‌ی علمیه امام رضا(ع) در تهران است. حوزه‌ی امام رضا(ع) که متشکل از چهار مدرسه‌ی علمیه (رضائیه، ثامنیه، محمدیه، و مؤسسه‌ی آموزش عالی امام رضا) می‌باشد، یک مجتمع حوزوی جامع همه‌ی پایه‌ها و سطوح آموزشی و رشته‌های تخصصی حوزوی و خارج فقه و اصول است.

آیت الله رشد اکنون رئیس شورای حوزه‌های علمیه استان تهران، عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی، رئیس هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، عضو شورای عالی الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت و رئیس شورای حوزوی الگوی پیشرفت است؛ ایشان همچنین عضو مؤسس قطب علمی فلسفه‌ی دین ایران و عضو مؤسس انجمن علمی اصول فقه حوزه‌های علمیه است. ایشان برای ارائه مقاله و سخنرانی در کنفرانس‌ها و مجتمع علمی مختلف، به کشورهای گوناگون از جمله: آلمان، آمریکا، اتریش، اسپانیا، الجزایر، امارات، اندونزی، انگلستان، ایتالیا، بوسنی، پاکستان، ترکیه، تونس، روسیه، سریلانکا، سوئیس، سودان، سوریه، عراق، عربستان سعودی، فرانسه، قبرس، لبنان، واتیکان، هند، یونان و... سفر کرده است.

چهار) آثار

الف) کتاب‌ها:

الف/۱ - کلیات:

۱. دانشنامه‌ی امام علی ع (با همکاری دیگران) سیزده جلد؛ سرپرستی علمی / پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول: ۱۳۸۰ ش / ۲۰۰۱ م. چاپ پنجم: ۱۳۹۲ ش / ۲۰۱۳ م.
۲. دانشنامه‌ی فاطمی (با همکاری دیگران) شش جلد؛ سرپرستی علمی؛ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول: ۱۳۹۳ ش / ۲۰۱۴ م.
۳. شریعه‌ی خرد (با همکاری دیگران) / پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول، تابستان ۱۳۷۶ ش / ۱۹۹۷ م.

الف/۲ - فلسفه، عرفان، کلام و دین پژوهی:

۴. الحکمة المتعالیة فی الاسفار الأربع (جلد هشتم، علم النفس) صدرالمتألهین محمد شیرازی؛ تحقیق، تصحیح انتقادی و مقدمه/ بنیاد حکمت اسلامی صدر؛ چاپ اول: ۱۳۸۲ ش / ۲۰۰۳ م.
۵. الهیات فلسفی (دروس الهیات بالمعنى الأخص شرح منظمه‌ی حاج ملاهادی سبزواری).
۶. فلسفه‌ی مضاف (درآمدی تاسیسی بر فلسفه‌های مضاف اسلامی)؛ تالیف (در حال آماده‌سازی برای نشر)
۷. فلسفه‌ی دین؛ تأثیف / پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول: ۱۳۸۳ ش / ۲۰۰۴ م / چاپ دوم: ۸۵
۸. مباحثه با جان هیک (مناظرات شفاهی و کتبی استاد یا پروفسور جان هیک)؛ تأثیف / سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی، چاپ اول: ۱۳۹۱
۹. معنا منهای معنا؛ تأثیف / پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول: بهار ۱۳۸۸ ش / ۲۰۰۹ م.
۱۰. میخانه‌ی عشق (شرح غزل عرفانی «چشم بیمار» حضرت امام)؛ تأثیف / سازمان تبلیغات اسلامی؛ چاپ اول: ۱۳۶۸ ش / ۱۹۹۰ م.

۱۱. نظریه‌ی ابتنا؛ تألیف / هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی؛ چاپ اول ۱۳۸۹.
۱۲. منطق فهم دین؛ دیباچه‌واره‌ای بر روش‌شناسی اکتشاف گزاره‌ها و آموزه‌های دینی؛ تألیف / پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول ۱۳۸۹.
۱۳. فلسفه‌ی معرفت دینی؛ تالیف (در حال آماده‌سازی برای نشر)
۱۴. دین پژوهی معاصر (ارزیابی گفتمان‌های دینی سه‌گانه‌ی متجدد، متجمد و مجلد)؛ تألیف / پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول: ۱۳۸۳ ش / چاپ سوم ۱۳۸۸.
۱۵. سنن حاکم بر تاریخ از منظر قرآن / تهران؛ چاپ اول: ۱۳۶۵ ش / ۱۹۸۶ م.
۱۶. معراج سیز؛ (چهل حدیث نماز)؛ گرینش و ترجمه / چاپ و نشر ستاد اقامه‌ی نماز؛ تابستان ۱۳۷۲ ش / ۱۹۹۳ م و چاپ مکرر.

الف/۳ - فقه، اصول و فلسفه‌ی اصول:

۱۷. فلسفه‌ی اصول (پنج جلد - عربی)؛ تألیف / (جلد اول و دوم در حال آماده‌سازی برای چاپ).
۱۸. دروس فلسفه‌ی اصول / تقریر درس‌های استاد در زمینه‌ی فلسفه‌ی اصول؛ (جلد اول آن آماده‌ی نشر است)
۱۹. مقالات فلسفه‌ی اصول؛ تالیف (در حال آماده‌سازی برای چاپ).
۲۰. نظریه‌الخطاب الشرعی (فلسفه‌ی حکم)؛ تالیف (در حال آماده‌سازی برای نشر)
۲۱. تقریرات دروس اصول (مبحث استصحاب) آیت‌الله حسین وحید خراسانی؛ تألیف.
۲۲. تقریرات دروس فقه (مباحث فقه الحکومه‌ی الاسلامیه) آیت‌الله حسینعلی منتظری؛ تألیف.
۲۳. تقریرات دوره‌ی کامل دروس خارج اصول آیت‌الله مجتبی تهرانی(ره)؛ تألیف.
۲۴. تقریرات دروس فقه (صلوٰة، ولایت فقیه، بخشی از مکاسب محترم، ربا، خمس، و...) آیت‌الله مجتبی تهرانی(ره)؛ تألیف.
۲۵. تقریرات بخشی از دروس فقه الجهاد آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای؛ تألیف.

الف/۴ - علم دینی، علوم انسانی، مباحث اجتماعی و اندیشه سیاسی:

۲۶. علم دینی؛ تالیف (در دست نشر)
۲۷. درباره‌ی علوم انسانی؛ تالیف
۲۸. دروس فلسفه‌ی فرهنگ / سلسه‌ی درس‌های استاد در فلسفه‌ی فرهنگ؛ (در دست تدوین)
۲۹. پیشرفت (درباره‌ی توسعه و الگوی پیشرفت)؛ تالیف (در حال آماده‌سازی برای نشر)
۳۰. حوزه؛ سه نگاه (دیدگاههای استاد درباره‌ی تحول حوزه) (آماده‌ی نشر).
۳۱. دموکراسی قدسی (اندیشه و فلسفه‌ی سیاسی)؛ تألیف / پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ چاپ اول: بهار ۱۳۷۹ / چاپ دوم ۱۳۸۲.
۳۲. حریت و مدارات (اندیشه سیاسی)؛ تألیف / مؤسسه‌ی امیرکبیر؛ چاپ اول: بهار ۱۳۸۶ / چاپ دوم ۱۳۹۰.
۳۳. خشونت و مدارا / کانون اندیشه‌ی جوان؛ چاپ اول: پاییز ۱۳۷۹ / چاپ دوم ۱۳۸۷.

الف/۵ - هنر، ادبیات و شعر:

۳۴. درباره‌ی هنر؛ تالیف (ویراست دوم کتاب شهود و شیدایی؛ در حال آماده‌سازی برای چاپ مجدد)
۳۵. شهود و شیدایی؛ (تأملاتی در باب فلسفه‌ی هنر)؛ تألیف / مؤسسه‌ی انتشاراتی اطلاعات؛ چاپ اول: ۱۳۷۵ ش / ۱۹۹۶ م.
۳۶. شور اشراق (مجموعه‌ی مقالات در زمینه‌ی شعر، ادب و شعر)؛ تألیف / حوزه‌ی هنری؛ چاپ اول: ۱۳۷۶ ش / ۱۹۹۷ م.
۳۷. تماشای جمال (دیوان اشعار استاد) / مؤسسه انتشاراتی اطلاعات؛ چاپ اول: ۱۳۷۲ / چاپ سوم ۱۳۸۶.

۳۸. گزیده‌ی اشعار / نیستان؛ چاپ اول: ۱۳۷۹ ش / ۱۹۹۸ م.
۳۹. تلویحات (سروده‌های استاد درباره‌ی امام خمینی) / مؤسسه‌ی تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره): ۱۳۸۸ ش.
۴۰. دیوان اشعار امام خمینی (نسخه‌ی اول)؛ سرپرستی تدوین و تهییه ملحقات / مؤسسه‌ی تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره): چاپ اول: خرداد ۱۳۷۲ / چاپ مکرر.
۴۱. دیوان اشعار امام خمینی (نسخه‌ی دوم)؛ مقدمه، اضافات و تعلیقات / مؤسسه‌ی چاپ و نشر عروج؛ بهار ۱۳۷۷ ش / ۱۹۹۸ م.
۴۲. ساقه‌های سبز قنوت (شعر نماز و نیایش)؛ گردآوری و گزینش / مؤسسه‌ی انتشاراتی اطلاعات؛ چاپ اول: ۱۳۷۴ ش / ۱۹۹۵ م.
۴۳. گزیده‌ی غزل‌های حکیم فیاض لاهیجی؛ گزینش، تصحیح و مقدمه / مؤسسه‌ی امیرکبیر؛ چاپ اول: تابستان ۱۳۷۲ ش / ۱۹۹۳ م.

(ب) مقالات:**ب/۱- فلسفه، عرفان، فلسفه‌ی دین، و دین‌پژوهی:**

۱. آفت عقیگرد (افرایند فهم فروکاهشی از دین و علل آن)، پیام اسلام، آذر ۱۳۵۸، ش ۶ صص ۲۲۴-۲۳۱.
۲. نگاهی به: تاریخچه‌ی «علوم القرآن» و تعریف و تقسیم «علم المفردات»، روزنامه اطلاعات، ۱۳۷۱/۱۲/۶.
۳. آشنایی اجمالی با مسائل فلسفه‌ی دین (سرمقاله)، قبسات، زمستان ۱۳۷۵، ش ۲، ص ۲-۱۲.
۴. آب حیوان به ظلمت بردن! (تأملی در لوازم فلسفی - کلامی پلورالیسم دینی)، قبسات، ش ۴، پاییز ۱۳۷۶، ص ۱۵۸-۱۶۹.
۵. لوازم فلسفی - کلامی پلورالیزم دینی، کتاب نقد، ش ۴، پاییز ۱۳۷۶، ص ۹۶-۱۰۷.
۶. گفتمان فلسفی نوصردایی، قبسات: سال سوم و چهارم، ش ۱۰ و ۱۱، زمستان ۱۳۷۷ و بهار ۱۳۷۸، ص ۵۲-۶۳.
۷. پی‌ساخت‌های معرفت‌شناختی این‌جهانی‌گری، قبسات: سال چهارم، ش ۱۲، تابستان ۱۳۷۸، ص ۶۹-۷۹.
۸. پلورالیسم، نگاه حوزه، ش ۵۵-۵۸، (اسفند ۱۳۷۸): ص ۱۶۸-۱۷۳.
۹. بایسته‌های کوئی دین‌پژوهی، قبسات، سال پنجم، ش ۱۶ و ۱۵، بهار و تابستان ۱۳۷۹، ص ۲۱-۲۹.
۱۰. گریه‌ی شام و سحر، شکر که ضایع نگشت، قبسات، ش ۱۵ و ۱۶، بهار و تابستان ۱۳۷۹، ص ۴-۵.
۱۱. دلایل پیدایی و پایایی سکولاریزم، کتاب نقد: سال اول، ش ۱، زمستان ۱۳۷۹ ص ۷۵-۸۶.
۱۲. احیای دین و اصلاح دین‌داری، قبسات، سال ششم، ش ۲۲، زمستان ۱۳۸۰، ص ۳-۸.
۱۳. آسیب‌شناسی دین‌پژوهی، نگاه حوزه: ش ۷۷ و ۷۸، نوروز ۱۳۸۱، ص ۱۳۸-۱۵۱.
۱۴. دیباچه‌ای بر منطق فهم دین، قبسات: سال هشتم، ش ۲۷، بهار ۱۳۸۲، ص ۳-۳۸.
۱۵. موانع نقد و نوآوری در حوزه‌ی دین‌پژوهی، کتاب نقد: سال هفتم، ش ۲۶ و ۲۷، بهار و تابستان ۱۳۸۲، ص ۱۰۷-۱۲۶.
۱۶. نهادهای راهنمای فهم قرآن(۱)، قبسات: سال هشتم، ش ۲۹، پاییز ۱۳۸۲، ص ۴۵-۶۴.
۱۷. نهادهای راهنمای فهم قرآن (۲)، قبسات سال نهم، ش ۳۲، تابستان ۱۳۸۳، ص ۱۰۱-۱۲۰.
۱۸. موانع نوآندیشی در حوزه دین‌پژوهی، فصلنامه مشکوّه، ش ۸۳، تابستان ۱۳۸۳، ص ۴-۱۲.
۱۹. منطق اسلامی فهم دین، ارائه مقاله به همایش فهم دین، بیروت، ۱۳۸۳/۷/۷.
۲۰. موانع نوآندیشی دینی، قبسات: سال نهم، ش ۳۴، زمستان ۱۳۸۳، ص ۱۸۵.
۲۱. مباحثه با جان هیک، قبسات: سال دهم، ش ۳۷، پاییز ۱۳۸۴، ص ۲۷-۳۸.
۲۲. فطرت، بمثابه دال دینی، قبسات: سال دهم، ش ۳۶، تابستان ۱۳۸۴، ص ۵-۲۲.
۲۳. ضرورت تأسیس فلسفه‌ی دین، منطق اکتشاف دین و فلسفه‌ی معرفت دینی، و ترابط و تمایز آن‌ها با همدیگر، قبسات: سال دهم ش ۳۸، زمستان ۱۳۸۴، ص ۲۱-۵۲.
۲۴. آسیب‌شناسی دین‌پژوهی، رسالت، ش ۵/۲۱، ۵۹۳۵، ۸۵/۵، ص ۶ (فرهنگی).

- .۲۵. فلسفه‌ی مضاف، قیسات: ش ۳۹ و ۴۰، بهار و تابستان ۱۳۸۵ ص ۳۰-۵
- .۲۶. فهم فطری متن مقدس (کارکردهای فطرت در کشف و کاربرد دین)، مقاله ارائه شده به کنفرانس فلسفه‌ی دین، وین اتریش، آبان ۱۳۸۵.
- .۲۷. گرگی اندر پوستین برها: حزب الله، ۱۳۸۶/۳/۳
- .۲۸. آینده مناسبات ادیان، قیسات: سال دوازدهم، ش ۴۳، بهار ۱۳۸۶، ص ۵-۱۴
- .۲۹. معیار علم دینی، ذهن: سال نهم، ش ۳۳، بهار ۱۳۸۷، ص ۱۲-۵
- .۳۰. معنا منهای معنا، کتاب نقد، ش ۴۶، بهار ۱۳۸۷، ص ۱۹۵-۲۲۴
- .۳۱. عرفان از نگاهی دیگر، وطن امروز، ۱۳۸۷/۱۱/۶، ص ۷
- .۳۲. نظریه‌ی ابتلاء: برساختگی تکون و تطور معرفت دینی بر تأثیر - تعامل متناوب - متداوم مبادی خمسه، قیسات: سال چهاردهم، ش ۵۲، تابستان ۱۳۸۸، ص ۲۸-۵
- .۳۳. مبادی دخیل در تکون و تطور معرفت دینی (بخش دوم نظریه‌ی ابتلاء)، قیسات: سال چهاردهم، ش ۵۳، پاییز ۱۳۸۸، ص ۵-۳۶
- .۳۴. فلسفه‌ی معرفت دینی، ذهن، ش ۴۰، زمستان ۱۳۸۸، ص ۵-۱۶
- .۳۵. فیلسوف مؤسس، روزنامه ایران، ۱۳۸۹/۳/۱، ص ۲۰ (ایران فرهنگی).
- .۳۶. عقاید دینی و نسبت عقل با آن، از منظر قرآن و حدیث، قیسات، سال یازدهم، ش ۵۷، پاییز ۱۳۸۹، ص ۵-۳۰
- .۳۷. آیا مولانا تکثیرگرای دینی است؟، فصلنامه‌ی حکمت و فلسفه، زمستان ۱۳۸۹، ش اول.
- .۳۸. بایستگی تدوین دانش جدید به نام فلسفه‌ی معرفت دینی: بهسوی معرفتی فرانگر، خرداد و تیر ۱۳۸۹، ش ۵۰، ص ۱۳-۱۶
- .۳۹. خلط میان فلسفه دین و فلسفه معرفت دینی، همشهری، ۲۵ بهمن ۱۳۸۹، ص ۱۰
- .۴۰. نقد مبانی معرفت‌شناختی نظریه‌ی پلورالیسم دینی، ذهن، ش ۴۷، پاییز ۱۳۹۰، ص ۵-۲۶
- .۴۱. ابهامات مفهوم‌شناختی پلورالیسم دینی جان هیک، قیسات، ش ۶۴ تابستان ۱۳۹۱، ص ۲۵-۲۲
- .۴۲. علامه مطهری، پی‌گذار کلام جدید شیعی، تماشگه راز، ش ۲، تابستان ۱۳۹۱، ص ۲۵-۴۴
- .۴۳. تعریف فلسفه‌ی دین، فصلنامه علمی پژوهشی قیسات: پاییز ۱۳۹۲، ش ۶۹، ص ۱۸۵-۱۶
- .۴۴. پرسش‌هایی پیرامون نظریه‌ی «کارابی و کاشفیت اکثری و استقلالی عقل در باب دین» (سرمقاله)، کتاب نقد: دوره‌ی جدید، ش ۶۹
- .۴۵. تعریف فلسفه‌ی مضاف، فصلنامه علمی - پژوهشی حکمت و فلسفه (در دست چاپ).
- .۴۶. کارکرد و کاربرد عقل در باب دین، مجموعه مقالات همایش اعتزال نو، ج ۵
- .۴۷. مبانی معرفت‌شناختی تولید علم دینی، با تأکید بر کارکردهای عقل، فصلنامه ذهن (در دست انتشار).
- .۴۸. نظریه‌ی علم دینی، قیسات (در دست چاپ).
- .۴۹. نقد روش‌شناختی پلورالیسم دینی جان هیک، قیسات (در دست چاپ است).

ب/۲- فقه، اصول و فلسفه‌ی اصول:

- .۵۰. اجتهاد موجود، اجتهاد مطلوب: انسداد اجتهاد، پژوهش و حوزه: ش ۱۲، زمستان ۱۳۸۱، ص ۴۳-۸۶
- .۵۱. اجتهاد در دین پژوهی: روزنامه خراسان، ۱۲-۷-۸۲
- .۵۲. فقه و حقوق اسلامی؛ چالش‌ها، کاستی‌ها و بایستگی‌ها، فقه و حقوق: سال اول، ش ۱، تابستان ۱۳۸۳، ص ۵-۱۶
- .۵۳. اجتهادگرایی و قرائت‌پذیرانگاری دین، قیسات: سال سیزدهم، ش ۴۹، پاییز ۱۳۸۷، ص ۱۸۵ [فلسفه‌ی دین]

۵۴. بررسی انتقادی مبادی پژوهی اصولیون (با تاکید بر مطالعه‌ی موردی «مفهوم‌شناسی» و «جایگاه‌شناسی» مبادی علم)، کتاب نقد، سال دوازدهم، ش ۵۶-۵۵، تابستان و پاییز ۱۳۸۹، ص ۱۳-۷۲.
۵۵. درآمدی تأسیسی بر فلسفه‌ی اصول فقه، ذهن: سال یازدهم، ش ۴۳، پاییز ۱۳۸۹ ص ۵-۴۶.
۵۶. لغة‌الدين، نهج الحكمه (در دست انتشار).

ب-۳-علم دین، فرهنگ، علوم انسانی و مباحث اجتماعی:

۵۷. آشنایی با واژه‌ها و اصطلاحات فرهنگ وحی (سلسله مقالات)، ماهنامه‌ی اعتماد، ش ۲۱، دی ۶۲ صص ۳۰-۳۳، ش ۲۲، بهمن ۶۲
- ۳۶-۳۴، ش ۲۳، اسفند ۶۲ صص ۱۱-۱۰، ۶۰، ش ۲۴، فروردین ۶۳ ص ۶۳-۶۰، ش ۲۵، اردیبهشت ۶۳ ص ۱۲-۱۳ و ۷۱، ش ۲۸، مرداد ۶۳ صص ۳۳-۳۱، ش ۳۰، مهر ۶۳، ۱۳۶۳، صص ۲۶-۲۸.
۵۸. سنن حاکم بر جامعه و تاریخ از نظرگاه قرآن، جمهوری اسلامی، ۱۸ اردیبهشت ۶۸ ص ۲۵؛ ۱۰ خرداد ۶۸ ص ۱۰؛ ۱۱ خرداد ۶۸ ص ۲۹.
۵۹. عقلانیت مدرن (سرمقاله)، قبسات، سال اول، ش اول، پاییز ۱۳۷۵، صص ۲-۱۴.
۶۰. نظریه‌ی زمامدارگماری توده‌ی و منطق استنباط، کتاب نقد: سال دوم، ش ۷، تابستان ۱۳۷۷، ص ۷۸-۹۹.
۶۱. دموکراسی قدسی، مقاله ارائه شده به کنفرانس مؤسسه‌ی مطالعات اسلامی - مسیحی، آمریکا، ۲۳ و ۲۴ شهریور ۱۳۷۷.
۶۲. اتحاد مسلمین، زائر، ۲۹/۱۲/۲۹.
۶۳. پیام غدیر، مجله موعود، فروردین و اردیبهشت ۱۳۷۸، ش ۱۳، صص ۴۲-۵۳.
۶۴. هندسه مناسبات دین، دولت و جامعه، در ایران معاصر، کتاب نقد: سال سوم، ش ۹ و ۱۰، زمستان ۱۳۷۷ و بهار ۱۳۷۸، ص ۱۰۴، ۱۱۵.
۶۵. انسان‌شناسی جان آشنا، قبسات: سال چهارم، ش ۱۳، پاییز ۱۳۷۸، ص ۱۷۰-۱۷۷.
۶۶. سیطره‌ی مجاز در ساحت هویت تاریخی، کتاب نقد: ش ۴۷-۴۸، تابستان و پاییز ۱۳۷۸، ص ۱۱-۲۴.
۶۷. خشونت و مدارا، کتاب نقد: سال چهارم، ش ۱۵ و ۱۴، بهار و تابستان ۱۳۷۹، ص ۳۸۶-۴۰۵.
۶۸. ملاحظاتی پیرامون دین و دموکراسی، روزنامه ایران، ش ۲۴ و ۱۰/۲۸/۱۳۷۹.
۶۹. آسیب‌شناسی فمینیزم، کتاب نقد: سال پنجم، ش ۱، پیاپی ۱۷، زمستان ۷۹، ص ۳۴-۳۹.
۷۰. اصلاحات علوی، معنا، منطق و قلمرو؛ فصلنامه فرهنگ، ش ۳۳-۳۶، بهار - زمستان ۱۳۷۹، ص ۴۱۵-۴۳۲؛ همچنین: ضمیمه خردناهه همشهری، ۲۷ اسفند ۱۳۸۲ - ش ۱۷.
۷۱. اصلاحات؛ معنا، منطق و قلمرو، دو فصلنامه‌ی جستارهای تاریخی، سال سیزدهم، ش ۱، بهار - زمستان ۷۹، ص ۴۱۵.
۷۲. تأثیر تصویر اسلامی انسان بر سامانه‌ی حیات سیاسی، گفتگو، ۱۳۸۰.
۷۳. دین و دموکراسی، قبسات: ش ۲۰ و ۲۱، پاییز و زمستان ۱۳۸۰.
۷۴. فلسفه فَرَج، فلسفه جهان برتر، کتاب نقد: سال ششم، ش ۲۴ و ۲۵، پاییز و زمستان ۱۳۸۱، ص ۱۲۵-۱۳۶.
۷۵. گفتمان مجدد؛ دست‌آوردها، آسیب‌ها و چالش‌ها، زمانه ش ۹، خرداد ۱۳۸۲، ص ۵۶-۶۰.
۷۶. سهم و نقش فکر و فرهنگ دینی در توسعه، ارائه‌ی مقاله به دومین همایش اسلام و توسعه، برگزارکننده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری، ۱۳۸۲.
۷۷. فرجام قدسی تاریخ، قبسات: سال نهم، ش ۳۳، پاییز ۱۳۸۳، ص ۱۳-۳۶.
۷۸. سنت پژوهی، فقه و حقوق: سال اول، ش ۳، زمستان ۱۳۸۳، ص ۷-۴۲.
۷۹. مبانی مدارا، مقاله ارائه شده به کنفرانس ادیان و صلح و خشونت مرکز گفت‌وگوی ادیان و تمدن‌های ایران و دانشکده گفت‌وگوی، اسلامی - مسیحی سلی اوک انگلیس، ۲۵ و ۲۶ بهمن ۱۳۸۴.

۸۰. گسترده‌ی کارکرد و کاربرد عقل در تفہم و تحقق دین، فقه و حقوق؛ ش، ۸، بهار ۱۳۸۵، ص ۳۸۹.
۸۱. اهداف و قواعد گفتگوی دینی و تمدنی، چشم‌انداز ارتباطات فرهنگی، ش، ۲۶، شهریور و مهر ۱۳۸۵، ص ۳۲-۳۶.
۸۲. سیطره‌ی مجاز در ساحت هویت تاریخی، راهبرد فرهنگ، ش، ۲، تابستان ۱۳۸۷ ص ۴۲-۴۵.
۸۳. آزادی، نامه الهیات دانشگاه آزاد، ش، ۷، تابستان ۱۳۸۸ ص ۸۸-۹۳.
۸۴. تحول حوزه اجتناب ناپذیر است، روزنامه ایران، ص ۲۲ (اندیشه)، ۸۹/۸/۱۵، ش ۴۶۴۴.
۸۵. حوزه باید متحول گردد نه متبدل؛ رهنامه پژوهش، ش ۶ زمستان ۱۳۸۹، ص ۱۶-۱۹.
۸۶. درباره‌ی فلسفه‌ی فرهنگ، راهبرد فرهنگ، ش ۱۲ و ۱۳، زمستان ۱۳۸۹ ص ۷-۱۶.
۸۷. تأملی در باب فلسفه‌ی فرهنگ (۱)؛ بررسی نسبت و تناسب سه حوزه دانشی؛ فرهنگ، فلسفه فرهنگ و فلسفه علم فرهنگ مدرس؛ علی اکبر رشاد؛ گزارشگر؛ رشاد، حامد؛ زمانه: آبان ۱۳۹۰، ش ۱۰۴، ص ۹۷.
۸۸. تأملی در باب فلسفه‌ی فرهنگ (۲)؛ مباحث اصلی حوزه مطالعاتی؛ مدرس: علی اکبر رشاد؛ گزارشگر؛ رشاد، حامد؛ زمانه: آذر ۱۳۹۰، ش ۱۰۵، ص ۱۱-۱۰.
۸۹. تأملی در باب فلسفه‌ی فرهنگ (۳)؛ مسئله‌های فلسفه فرهنگ (۱) مدرس: علی اکبر رشاد؛ گزارشگر؛ رشاد، حامد؛ زمانه: دی ۱۳۹۰، ش ۱۰۷، ص ۱۱-۱۰.
۹۰. تأملی در باب فلسفه‌ی فرهنگ (۴)؛ مسئله‌های فلسفه فرهنگ (۲)؛ مدرس: علی اکبر رشاد؛ گزارشگر؛ رشاد، حامد؛ زمانه: بهمن و اسفند ۱۳۹۰، ش ۲۲-۲۱، ص ۱۴-۱۵.
۹۱. تأملی در باب فلسفه‌ی فرهنگ (۵)؛ تعریف «فرهنگ» (۱)؛ درباره تعریف مطلوب؛ مدرس: علی اکبر رشاد؛ گزارشگر؛ رشاد، حامد؛ زمانه: فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۱، ش ۲۳-۲۴، ص ۱۰-۱۱.
۹۲. تأملی در باب فلسفه‌ی فرهنگ (۶)؛ تعریف «فرهنگ» (۲)؛ مدرس: علی اکبر رشاد؛ گزارشگر؛ رشاد، حامد؛ زمانه: مهر و آبان ۱۳۹۱، ش ۲۷-۲۸؛ ص ۱۰-۱۱.
۹۳. تأملی در باب فلسفه‌ی فرهنگ (۷)؛ تعریف «فرهنگ»؛ مدرس: علی اکبر رشاد؛ گزارشگر؛ حامد رشاد؛ زمانه: شهریور و مهر ۱۳۹۲، ش ۳۱-۳۲؛ ص ۱۱-۱۳.
۹۴. تحلیل و ارزیابی تعریف تالکوت پارسونز از فرهنگ، برگرفته از سلسله دروس فلسفه‌ی فرهنگ / مندرج در سایت رسمی استاد.
۹۵. نقد تعاریف فرهنگ، راهبرد فرهنگ، (در دست چاپ).
۹۶. منطق طبقه‌بندی علوم والگوی ساختاربندی علوم انسانی» (در دست انتشار).
۹۷. نظریه‌ی علم دینی؛ قبسات. (در دست انتشار)

ب/۵ - هنر، ادبیات و شعر:

۹۸. جهان بینی شهودی حضرت امام ره در شعر ایشان، ادبستان: ش ۳۵، آبان ۱۳۷۱، ص ۶-۷.
۹۹. شهود و شیدایی، قبسات: دوره‌ی اول، ش ۳، بهار ۱۳۷۶، ص ۵۸-۷۷.
۱۰۰. حجب النور: شرح حجاب‌های نورانی معرفت، در شعر حضرت امام (س)، کتاب نقد: سال هشتم، ش ۳۵، تابستان ۱۳۸۴، ص ۱۲۹-۱۴۴.
۱۰۱. حقیقت هنر و نسبت و مناسبات آن با دین، مجموعه مقالات علامه جعفری و فلسفه‌ی هنر، (در دست چاپ).
۱۰۲. هنر پسامدرن و سیطره‌ی مجاز، مجموعه مقالات علامه جعفری و فلسفه‌ی هنر، (در دست چاپ).
۱۰۳. جایگاه هنر در جغرافیای معرفت (در دست انتشار).

پنج) آثار ترجمه شده

ردیف	عنوان اثر	زبان	نوع اثر
.۱	Disponibles Verstehen heiliger Texte (sowie die Disposition von Funktionen in der Erschließung und Anwendung der Religion)	آلمانی	مقاله
.۲	La democracia sagrada دموکراسی قدسی	اسپانیولی	کتاب
.۳	Philosophy of Religion فلسفه‌ی دین	انگلیسی	کتاب
.۴	Sacred democracy دموکراسی قدسی	انگلیسی	کتاب
.۵	Mbahahه با جان هیک (مناظرات شفاهی و کتبی استاد با پروفسور جان هیک)	انگلیسی	کتاب
.۶	Scope Of Function And Application Of Reason In Understanding And Realization Of Religion گستره کارکرد و کاربرد عقل در تفهم و تحقق دین	انگلیسی	مقاله
.۷	Spirituality Without Spirituality معنا منهای معنا	انگلیسی	مقاله
.۸	Philosophy of Religious Knowledge فلسفه‌ی معرفت دینی	انگلیسی	مقاله
.۹	Is mevlana jalal al-din balkhi a religious pluralist? آیا مولانا جلال الدین بلخی یک پلورالیست دینی است؟	انگلیسی	مقاله
.۱۰		انگلیسی	مقاله
.۱۱	Picture of Man in Islamic perspective تصویر اسلامی انسان	انگلیسی	مقاله
.۱۲	The sacred end of history فرجام قدسی تاریخ	انگلیسی	مقاله
.۱۳	The Philosophy Of Religion, The Logic Of Exploring Religion And Philosophy Of Religious Cognition فلسفه‌ی دین، منطق اکتشاف دین و فلسفه‌ی معرفت دینی، و ترابط و تمایز آن‌ها با همدیگر	انگلیسی	مقاله
.۱۴	A Critique on John Hick's Religious Pluralism نقد پلورالیزم دینی جان هیک	انگلیسی	مقاله
.۱۵	DİN FƏLSƏFƏSİ فلسفه‌ی دین	ترکی آذربایجانی	کتاب
.۱۶		عربی	کتاب
.۱۷		عربی	کتاب
.۱۸	الاصلاح الديني: المعنى والمنطق والبطاق	عربی	مقاله
.۱۹	فلسفه الفرج هو فلسفة العالم الامثل	عربی	مقاله
.۲۰	اهداف وأسس الحوار الديني و الحضاري	عربی	مقاله
.۲۱	الدين والديمقراطية: بيان انسجام الوحي والرأي والعقل في إرادة حياة البشر الجماعية	عربی	مقاله
.۲۲	نظريّة السنّة	عربی	مقاله
.۲۳	دور العقل و مجالات استخدامه في فهم الدين و تحققه	عربی	مقاله

ردیف	عنوان اثر	زبان	نوع اثر
.۲۴	ظاهره العصوبه النسوية - رؤيه نقدية	عربی	مقاله
.۲۵	مبادي الرفق والمداراة	عربی	مقاله
.۲۶	مدخل إلى فلسفة الأصول	عربی	مقاله
.۲۷	نظريه الابتناء (۱): المبادي الدخيلة في صيغورة المعرفة الدينية و تبلورها	عربی	مقاله
.۲۸	نظريه الابتناء (۲): ابتناء صيغورة المعرفة الدينية و تطورها على التأثير - التعاطي المتناوب- المستمر للمبادي الخمسة	عربی	مقاله
.۲۹	معوقات تحديث الفكر الدينی	عربی	مقاله
.۳۰	مستقبل العلاقات بين الاديان: الانفتاح والتواصل او الانغلاق والتقاطع؟	عربی	مقاله
.۳۱	الفقه؛ التحديات، السلبيات والاحتياجات المعاصرة	عربی	مقاله
.۳۲	تقارب وتعاطي الأديان والأمن العالمي	عربی	مقاله
.۳۳	دور الدين في العالم المعاصر	عربی	مقاله
.۳۴	فلسفه‌ی دین Filsafat Hukum Keluarga	مالایا	کتاب

شش) تحقیقات در دست اجرا و تحت هدایت

ردیف	عنوان تحقیق	توضیحات
۱	منطق فهم دین (روشگان جامع فهم/کشف دین)	این تحقیق از سال ۱۳۷۸ هش / ۱۹۹۹ م آغاز شده و در صدد تاسیس و تدوین «منطق جامع فهم دین» براساس «نظريه‌ی ابتنا» است؛ این طرح کلان مشتمل است بر: - مبانی و کلیات منطق اکتشاف دین، - روشنگان استنباط عقاید دینی، - روشنگان استنباط شریعت (احکام تکلیفی دینی)، - روشنگان استنباط اخلاق (احکام تهذیبی دینی)، - روشنگان استنباط علم دینی، - روش‌شناسی‌های چهارگانه‌ی منبع محور (کاربست منابع فطرت، عقل، کتاب و سنت در فهم دین).
۲	فلسفه‌ی اصول	هدف این تحقیق، تاسیس و تدوین جامع فلسفه‌ی علم اصول است.
۳	مبانی فلسفه‌ی دین (اقتراح جهانی درباره‌ی فلسفه‌ی دین)	د پرسش فلسفی درباره‌ی فلسفه‌ی دین با دویست فیلسوف دین معاصر در میان نهاده شده پس از طبقه‌بندی و تحلیل این نظرات تدوین و به چهار زبان منتشر خواهد شد.
۵	فلسفه‌ی فرهنگ	هدف از این تحقیق، تاسیس و تدوین فلسفه‌ی فرهنگ اسلامی است. جلد اول تحقیق در حال آماده‌سازی است.

ردیف	عنوان تحقیق	توضیحات
۶	منطق فهم قرآن	هدف این تحقیق تاسیس تفصیلی دانش روش تفسیر قرآن براساس «نظریه‌ی ابتنا» (به عنوان یکی از روش‌شناسی‌های منبع محور) است.
۸	مجموعه‌ی اخلاق الهی (هفده جلد)	تدوین دروس اخلاقی استاد آیت‌الله مجتبی تهرانی(ره)/سرپرستی تدوین
۹	تفسیر موضوعی تخصصی تولید علوم انسانی قرآنی (سی مجلد)	هدف این تحقیق کلان - که به صورت گروهی انجام می‌گیرد - استنباط علوم انسانی از قرآن است/سرپرستی تالیف.
۱۰	مجموعه‌ی دانشنامه‌های قرآن پژوهی (بیست و پنج مجلد)	در دست تألیف با همکاری جمعی از محققان. نخستین مجموعه از این سلسله در هفت مجلد و با عنوان دانشنامه‌ی فرق‌آشناسی در شرف اتمام است.
۱۱	دانشنامه‌ی نبوی (بیست مجلد)	در دست تألیف با همکاری جمعی از محققان

هفت) کرسی‌های علمی برگزار شده

۱	نظریه‌ی ابنا (برساختگی اکتشاف گزاره‌ها و آموزه‌های دینی بر مبانی پنجمگانه)
۲۰۰۹ / ۱۳۸۸	ناظریه‌ی ابنا (برساختگی اکتشاف گزاره‌ها و آموزه‌های دینی بر مبانی پنجمگانه)

هشت) کرسی‌های علمی در دست برگزاری

۱	نظریه الخطاب الشرعی(فلسفه‌ی حکم)
۲	سنن پژوهی (تعریف، طبقه‌بندی سنن قولی و فعلی و روش‌شناسی احراز و ابراز آن)
۳	فلسفه‌ی اصول فقه

نه) تدریس(طی سی سال گذشته)

۱	ادیبات عرب و منطق	چهار سال
۲	فقه و اصول (سطوح مختلف)	ده سال
۳	عرفان	چهار سال
۴	فلسفه‌ی دین	پنج سال
۵	فلسفه‌ی معرفت دینی	دو سال
۶	علوم قرآن	پنج سال
۷	فلسفه‌ی اسلامی	ده سال - ادامه دارد
۸	خارج فقه و اصول	چهارده سال - ادامه دارد
۹	فلسفه‌ی اصول فقه	دوازده سال - ادامه دارد
۱۰	فلسفه‌ی فرهنگ	دو سال

۵) رساله‌ها و پایان‌نامه‌های هدایت و دفاع شده

ردیف	عنوان	دانشپژوه	مقطع	مرکز آموزشی	تاریخ دفاع
۱.	مبانی روشناسی آینده‌پژوهی در قرآن	حسین خزاعی	دکتری	دانشگاه بین‌المللی امام خمینی(ره)، دانشکده علوم اجتماعی، گروه آینده‌پژوهی	زمستان ۱۳۹۳
۲.	ارزیابی آرای منتقدان مسلمان به معرفت‌شناسی اسلامی	محمد رضا بهاری	سطح چهار	مرکز مدیریت حوزه‌ی علمیه‌ی قم	۱۳۸۸
۳.	انتظارات بشر از دین	عبدالحسین خسروپناه	سطح چهار	مرکز مدیریت حوزه‌ی علمیه‌ی قم / رشته تخصصی کلام	بهار ۱۳۸۱
۴.	بررسی انتظار و آراء درباره کلام جدید	مجتبی ارشاد	سطح چهار	مرکز مدیریت حوزه‌ی علمیه‌ی قم	تابستان ۱۳۸۵
۵.	رابطه فقه و کلام	علی محمد حسین‌زاده	سطح چهار	مرکز مدیریت حوزه‌ی علمیه‌ی قم، رشته تخصصی کلام	زمستان ۱۳۸۵
۶.	روشناسی صدرالمتألهین در استنباط معارف عقلی از نصوص اسلامی	غلامرضا میناگر	سطح چهار	مرکز مدیریت حوزه‌ی علمیه‌ی قم، رشته تخصصی کلام	زمستان ۱۳۸۹
۷.	صفات و صلاحیت‌های مفسر	سیدصادق سیدموسوی	سطح چهار	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	زمستان ۱۳۸۱
۸.	مبانی کلامی فهم دین	رمضان علی‌تبار فیروزجایی	سطح چهار	مرکز مدیریت حوزه‌ی علمیه‌ی قم	زمستان ۱۳۸۶
۹.	معرفت دینی و معرفت علمی	محمد کاوه	سطح چهار	مرکز مدیریت حوزه‌ی علمیه‌ی قم، رشته تخصصی کلام	زمستان ۱۳۸۳
۱۰.	اصول تفکر سیاسی در قرآن	محمد زارع قرامکی	سطح سه	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	بهار ۱۳۸۵
۱۱.	ترجمه کتاب فلسفه دین تالیف آقای رشاد به زبان عربی	موسی ظاهر	کارشناسی ارشد	مرکز جهانی علوم اسلامی، مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی، گرایش فلسفه اسلامی	زمستان ۱۳۸۵
۱۲.	جایگاه عقل در قرآن و احادیث	ashraf amine	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران، دانشکده الهیات و معارف اسلامی	بهار ۱۳۸۴
۱۳.	دین، فطرت و عالم ذر	زهرا توکلی (حلبی)	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران، دانشکده الهیات و معارف اسلامی	پاییز ۱۳۸۳
۱۴.	ذوبطون‌بودن قرآن	معصومه شارخی	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران، دانشکده الهیات و معارف اسلامی	تابستان ۱۳۸۴

ردیف	عنوان	دانشپژوه	قطعه	مركز آموزشی	تاریخ دفاع
۱۵.	رهیافت عقلانی در فهم قرآن	شادی فروهش	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی	زمستان ۱۳۸۱
۱۶.	عهد ولایت از دیدگاه آیات و روایات	طبیبه رئیسی	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد واحد تهران، دانشکده الهیات و معارف اسلامی	پاییز ۱۳۸۲
۱۷.	فهم دین در قرآن	عصمت شیرازی	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، دانشکده: الهیات واحد تهران شمال، گروه: علوم قرآن و حدیث	زمستان ۱۳۸۱
۱۸.	فهم قرآن، ضوابط و روش‌های آن	سعیده حسینیان	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، دانشکده: الهیات واحد تهران شمال، گروه: علوم قرآن و حدیث	زمستان ۱۳۸۱
۱۹.	مبانی (منطق) فهم قرآن	زهره جعفری بزنی	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، دانشکده: الهیات واحد تهران شمال، گروه: علوم قرآن و حدیث	تابستان ۱۳۸۶
۲۰.	مبانی کاربرد عقل در فهم عقاید	زکیه اسدی	کارشناسی ارشد	دانشکده علوم حدیث	پاییز ۱۳۸۶
۲۱.	مبانی و قواعد گفت‌وگوی تمدنی و دینی از نظر قرآن و حدیث	رضیبه کریمی	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران، دانشکده الهیات و معارف اسلامی	زمستان ۱۳۹۰
۲۲.	معرفت‌شناسی در کلام امام علی(ع)	حاجیه رزم‌شعار	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران، دانشکده الهیات و معارف اسلامی	تابستان ۱۳۸۹
۲۳.	موانع فهم قرآن	مهین صدیق	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران، دانشکده الهیات و معارف اسلامی	زمستان ۱۳۸۶
۲۴.	نسبت وحی با سنت	منصوره مرادی مطلق	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران، دانشکده الهیات و معارف اسلامی	پاییز ۱۳۸۵
۲۵.	وحیانیت الفاظ و آموزه‌های قرآن کریم	فریده شفیعی	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال، دانشکده: الهیات و معارف اسلامی، گرایش: علوم قرآن و حدیث	زمستان ۱۳۸۴

ردیف	عنوان	دانشپژوه	مقطع	مرکز آموزشی	تاریخ دفاع
۲۶	هدایت‌مآلی قرآن	نرگس سادات حسینی	کارشناسی ارشد	دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران، دانشکده الهیات و معارف اسلامی	تابستان ۱۳۸۵

یازده) حضور در همایش‌ها و کنفرانس‌های بین‌المللی

برون مرزی

۱. کنفرانس صلح و عدالت، شورای جهانی کلیساها؛ سخنرانی با عنوان: عدل و صلح و روابط بین‌الملل از منظر اسلام؛ سوئیس: ژنو، ۲۱ آذرماه ۱۳۷۴، ۱۲ دسامبر ۱۹۹۵.
۲. سمینار بین‌المللی انقلاب اسلامی، فرهنگ و توسعه؛ سخنرانی با عنوان: علل و دلایل پیدایی و پایایی سکولاریسم؛ پاکستان: اسلام‌آباد ۲۷-۲۴ بهمن ماه ۱۳۷۴، ۱۶-۱۳ فوریه ۱۹۹۶.
۳. جشنواره جهانی شعر؛ سخنرانی و قرائت شعر خلوت و ساقه‌های سبز قنوت؛ اسپانیا: اندرس، قرطبه؛ ۳-۴ اردیبهشت‌ماه ۱۳۷۵، ۲۲-۲۳ آوریل ۱۹۹۶.
۴. هماندیشی درباره‌ی گفت‌وگوی ادیان؛ ایراد سخنرانی و شرکت در جلسات علمی؛ قبرس: نیکوزیا، یونان: آتن، ترکیه: آنکارا؛ ۳-۴ آبان‌ماه ۱۳۷۵، ۲۳-۲۲ اکتبر ۱۹۹۶.
۵. چهارمین سمپوزیوم بین‌المللی اسلام و مسیحیت ارتدکس، خانواده، مبانی و مسائل نهاد خانواده؛ سخنرانی «آسیب‌شناسی فمینیسم»؛ یونان: آتن، ۱۹-۲۲ آبان‌ماه ۱۳۷۶، ۱۰ نوامبر ۱۹۹۷.
۶. سفر علمی - فرهنگی؛ سخنرانی با موضوعات نظریه‌ ولایت، روایات انقلاب، فمینیسم، در کانون توحید لندن، مرکز الهدی کلاسکو، مجمع اسلامی منچستر؛ انگلستان: لندن و شهرهای دیگر؛ ۲۵-۱۶ بهمن‌ماه ۱۳۷۶، ۱۴-۵ فوریه ۱۹۹۸.
۷. سومین نشست اسلام و مسیحیت (کاتولیک)؛ اتریش: وین؛ ۱۸-۱۳ تیرماه ۱۳۷۷، ۹-۴ جولای ۱۹۹۸.
۸. کنفرانس بین‌المللی دین، جامعه و دولت؛ ارائه مقاله: هندسه مناسبات دین، دولت و جامعه در ایران معاصر؛ ایتالیا: تورنتو، ۱۲ آذرماه ۱۳۷۷، ۳۰ نوامبر ۱۹۹۸.
۹. گفت‌وگوی بین‌المللی ادیان، گفتگوی اندیشمندان مسلمان و بودیست؛ سخنرانی با عنوان: عدالت و صلح؛ سریال‌کا: کلمبو؛ ۲۹-۲۸ آذرماه ۱۳۷۷، ۱۹-۱۰ دسامبر ۱۹۹۸.
۱۰. دومین همایش اندیشمندان ایران و اتریش؛ ارائه مقاله: تأثیر تصویر اسلامی بر سامانه‌ی زیستی؛ اتریش: وین؛ ۲۷-۲۸ شهریور‌ماه ۱۳۷۸، ۱۸-۱۹ سپتامبر ۱۹۹۹.
۱۱. دومین گفتگوی ادیان با شوراهای جهانی کلیساها؛ ارائه مقاله: آینده مناسبات ادیان؛ سوئیس: ژنو؛ ۲۳-۲۷ آبان‌ماه ۱۳۷۸، ۱۴-۱۸ نوامبر ۱۹۹۹.
۱۲. سومین گفتگوی دینی با دانشگاه بیرمنگام، دین و سیاست؛ سخنرانی: مبانی و اصول سیاست در اسلام؛ انگلستان: بیرمنگام؛ ۲۱-۲۶ آذرماه ۱۳۸۱، ۱۲ دسامبر ۲۰۰۲.
۱۳. سفر علمی، بازدید از بوسنی و سخنرانی و ملاقات؛ سخنرانی: فلسفه معرفت دینی، مبانی حکمی و نظری هنر، دموکراسی قدسی، بوسنی، سارایوو، ۲۶-۳۱ اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۲، ۱۶-۲۱ می ۲۰۰۳.
۱۴. همایش یک روزه مرکز اسلامی هامبورگ؛ سخنرانی: راز جاودانگی اسلام و انطباق‌پذیری آن با تطورات حیات بشر؛ آلمان: هامبورگ؛ ۱۱ مهرماه ۱۳۸۲، ۳ اکتبر ۲۰۰۳.

۱۵. چهارمین اجلاس گفتگو با واتیکان (ارکان صلح: حقیقت، عدالت، عشق و آزادی؛ ارائه مقاله: آزادی؛ رم: واتیکان، ۱۱ آذرماه ۱۳۸۲، ۲۷ نوامبر - ۲ دسامبر ۲۰۰۳).
۱۶. چهارمین نشست اسلام و ارتودکس روسیه، گفتگوی اسلام و ارتودکس روسیه؛ ارائه مقاله: فرجام قدسی تاریخ؛ روسیه: مسکو؛ ۸۷ اردیبهشت ۱۳۸۳، ۲۶-۲۷ آوریل ۲۰۰۴.
۱۷. همایش رسالت محمدی و وجه حبی اسلام، به مناسبت هفته‌ی وحدت، سخنرانی: رسول محبت و معنویت؛ اتریش: وین، مرکز اسلامی امام علی(ع)، ۱۸-۲۰ اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۳، ۷ می ۲۰۰۴.
۱۸. دومین دوره‌ی همایش گفتگوی اسلام و مسیحیان ارمنی دوره‌ی دوم با عنوان نقش دین در جامعه؛ سخنرانی: عدالت، صلح از منظر اسلام؛ لبنان: بیروت؛ ۳۱ اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۳، ۲۰ می ۲۰۰۴.
۱۹. همایش فهم دین: نحو منهج موحد لفظ الدین؛ ارائه مقاله: منطق فهم الدین؛ لبنان: بیروت؛ ۱۱-۱۰ مهرماه ۱۳۸۳، ۲۱-۲۰ آکبر ۲۰۰۴.
۲۰. همایش نوگرایی و تجدد اندیشه‌ی دینی؛ ارائه مقاله: فقه، چالش، کاستی‌ها و بایسته‌ها، تونس: خارطوم، فرهنگستان علوم تونس، ۲۰-۲۲ اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۴، ۱۰-۱۲ می ۲۰۰۵.
۲۱. همایش دین و معاصرت؛ ارائه مقاله‌ی موانع نوادریشی دینی؛ تونس: قیروان، مرکز تحقیقات دانشگاه زیتونه، ۷ آذرماه ۱۳۸۴، ۲۸ نوامبر ۲۰۰۵.
۲۲. کنفرانس دین و معنویت در دنیای کنونی (دين و بحران معنویت در دنیای کنونی)؛ ارسال مقاله: دین و دنیای معاصر (ارمنی)؛ ارمنستان: ایروان؛ ۱۴ آذرماه ۱۳۸۴، ۵ دسامبر ۲۰۰۵.
۲۳. کنفرانس خشونت و مدارا؛ ارائه مقاله‌ی کدام خشونت، کدام مدارا؟ ایتالیا: رم؛ ۲۵ بهمن‌ماه ۱۳۸۴، ۱۴ فوریه ۲۰۰۶.
۲۴. تجمع سالانه‌ی اتحادیه‌ی جهانی دانشجویان مسلمان؛ سخنرانی: اتحاد مسلمین، سرمایه‌ها و تهدیدها؛ سودان: خارطوم؛ ۱۶ اسفندماه ۱۳۸۴، ۷ مارس ۲۰۰۶.
۲۵. گفتگو با مرکز کاتولیک زاگرب در کرواسی (جاگکا و واقعیت گفتگوی معاصر)؛ ارسال مقاله: اهداف و قواعد گفتگوی تمدنی و دینی؛ کرواسی: زاگرب، ۱۹ اسفندماه ۱۳۸۴، ۱۰ مارس ۲۰۰۶.
۲۶. اجلاس فرجام تاریخ (هم‌اندیشی مؤسسه‌ی پریو نوز)؛ ارائه مقاله: فرجام قدسی متعدد تاریخ؛ سوئیس: شیان؛ ۱۱-۱۳ شهربورماه ۱۳۸۵، ۴-۲ سپتامبر ۲۰۰۶.
۲۷. دومین اجلاس کنفرانس رهبران ادیان جهانی و سنتی؛ ارائه مقاله: امنیت جهانی و تقارب و تعامل ادیان؛ قرقستان: آستانه؛ ۲۱-۲۳ شهریورماه ۱۳۸۵، ۳۰ آکوست ۲۰۰۶.
۲۸. بزرگداشت مولانا رومی؛ ارائه مقاله: آیا مولانا پلورالیست دینی است؟؛ یونان: آتن؛ ۲۵ آبان‌ماه ۱۳۸۵، ۱۶ نوامبر ۲۰۰۷.
۲۹. ششمین کنفرانس ادیان و کلیسای ارتودکس؛ ارائه مقاله: گستره‌ی کارکرد و کاربرد عقل در فهم دین؛ روسیه: مسکو؛ ۲۷-۲۶ تیرماه ۱۳۸۷، ۱۶-۱۷ جولای ۲۰۰۸.
۳۰. نودوپنجمین همایش روز جهانی فلسفه؛ سخنرانی: مبانی و موانع همزیستی فرهنگ‌ها؛ روسیه: مسکو؛ ۲۸-۲۴ آبان‌ماه ۱۳۸۸، ۱۵-۱۹ نوامبر ۲۰۰۹.
۳۱. سومین کنفرانس بین‌المللی انجمن فلسفه‌ی دین؛ ارائه مقاله: نظریه‌ی ابتناء؛ استرالیا: ملبورن، دانشگاه ملبورن؛ ۲۶ تیرماه ۱۳۸۹، ۱۷ جولای ۲۰۱۰.
۳۲. پیش نشست علمی فلسفه‌ی اسلامی، همایش مدرسه‌گری اسلامی، نظام آموزش اسلامی؛ امارات: دبی، ۲۷-۲۸ آذرماه ۱۳۹۰، ۱۸-۱۹ دسامبر ۲۰۱۲.
۳۳. فاطمه الزهراء(س)؛ عنوان الوحدة الاسلامية، ارائه مقاله: مبانی حکمت و معرفت فاطمی(س)، عراق: نجف اشرف، ۲۲ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۱، ۱۱ جمادی‌الثانی ۱۴۳۳ می ۲۰۱۲.

۳۴. همایش علم دینی؛ ارائه‌ی مقاله‌ی علم دینی؛ اندونزی: جاکارتا؛ ۲۸ آبان ماه ۱۳۹۳، ۱۹ نوامبر ۲۰۱۴
۳۵. همایش علم و دین؛ سخنرانی: علم دینی؛ اندونزی: جاکارتا؛ ۲۹ آبان ماه ۱۳۹۳، ۲۰ نوامبر ۲۰۱۴

درون مرزی

۳۶. کنگره بین‌المللی ملامحمد فضولی؛ سخنرانی؛ تهران: تالار وحدت، ۱۷ آذر ۱۳۷۴، ۸ دسامبر ۱۹۹۵.
۳۷. دومین کنگره‌ی بین‌المللی امام خمینی و فرهنگ عاشورا؛ آمل؛ ۱۱-۱۳ خرداد ۱۳۷۵.
۳۸. کنفرانس گفت‌و‌گوی ادیان: گفت‌و‌گوی اندیشمندان مسلمان و زرتشتی؛ سخنرانی: اسلام و ایران؛ تهران: مرکز گفت‌و‌گوی ادیان؛ ۳ تیرماه ۱۳۷۵، ۲۳ ژوئن ۱۹۹۶.
۳۹. کنفرانس بین‌المللی دین و دنیای معاصر، گفتمان با شورای جهانی کلیساها؛ سخنرانی: دین و دنیای معاصر؛ تهران: هتل استقلال؛ ۴-۳ آذرماه ۱۳۷۵، ۲۳ نوامبر ۱۹۹۶.
۴۰. کنگره‌ی بین‌المللی سیدجمال اسدآبادی، مجتمع تقریب بین مذاهب اسلامی؛ تهران: مجتمع تقریب بین مذاهب اسلامی؛ ۱۸-۲۰ اسفند ۱۳۷۵؛ ۱۰-۸ مارس ۱۹۹۷.
۴۱. گفتگوی مقدماتی با کلیسا ارتکس روسیه؛ سخنرانی: رابطه‌ی متقابل دین و دولت؛ تهران؛ ۱۴ دی ماه ۱۳۷۶، ۲۲ دسامبر ۱۹۹۷.
۴۲. کنفرانس جامعه مدنی، گفتگوی اساتید مؤسسه‌ی آموزشی و پژوهشی امام خمینی با اساتید دانشگاه جرجتاون آمریکا / ارائه مقاله: دمکراسی قدسی؛ قم؛ مؤسسه‌ی آموزشی و پژوهشی امام خمینی؛ ۲۴-۲۳ شهریورماه ۱۳۷۷، ۱۵ سپتامبر ۱۹۹۸.
۴۳. کنفرانس مشترک مرکز گفت‌و‌گوی ادیان ایران و دانشکده سلی اوک انگلیس؛ ارائه مقاله: سهم و نقش فکر و فرهنگ دینی در توسعه؛ تهران: مرکز گفت‌و‌گوی ادیان؛ ۲۶-۲۴ آبان ماه ۱۳۷۷، ۱۸ نوامبر ۱۹۹۸.
۴۴. کنگره‌ی بین‌المللی اسلام و حقوق بشر؛ سخنرانی: نظریه‌ی حقوق بشر استاد جعفری؛ تهران: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی؛ ۲۱ آذر ۱۳۷۷، ۱۲ دسامبر ۱۹۹۸.
۴۵. کنفرانس بین‌المللی گفتگوی ادیان: تفسیر کلام خدا در عدالت اجتماعی؛ دبیرخانه‌ی گفتگوی ادیان، دانشکده مطالعات اسلامی سلی اوک دانشگاه بیرمنگام انگلیس؛ سخنرانی: نقش فکر و فرهنگ دینی در توسعه؛ تهران؛ ۲۶-۲۴ آذر ۱۳۷۷، ۱۵ دسامبر ۱۹۹۸.
۴۶. نخستین کنگره جهانی حکیم ملاصدرا؛ سخنرانی: گفتمان فلسفی نوصرابی؛ تهران: سالن اجلاس سران؛ ۱-۵ خردادماه ۱۳۷۸، ۲۲-۲۶ تیرماه ۱۳۷۸، ۲۰۰۰ می.
۴۷. دوازدهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی، اسلام و امت اسلامی در قرن آینده؛ مجتمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی؛ ارائه‌ی مقاله: همکاری و همزیستی میان ادیان الهی به منظور تحقیق امنیت و صلح؛ تهران: همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما؛ ۸ تیر ۱۳۷۸، ۲۹ ژوئن ۱۹۹۹.
۴۸. دومین همایش جهانی صدرالمتألهین؛ تهران: مرکز همایش‌های سازمان صدا و سیما؛ ۱ خرداد ۱۳۷۹، ۲۱ می ۲۰۰۰.
۴۹. کنگره بین‌المللی امام علی(ع)؛ ارائه‌ی مقاله: اصلاحات علوی، ماهیت، منطق و مبانی؛ تهران؛ ۲۹ خردادماه ۱۳۷۹، ۱۸ ژوئن ۲۰۰۰.
۵۰. نخستین همایش همزیستی مسلمانان و مسیحیان ارمنی؛ سخنرانی: اصول جهان‌نگری اسلامی؛ تهران؛ ۲۶-۲۷ تیرماه ۱۳۷۹، ۱۷ جولای ۲۰۰۰.
۵۱. هماندیشی اسلام و مسیحیت ارتودوکس؛ کلیسا ارتودوکس یونان؛ سخنرانی: مبانی و موانع همزیستی؛ تهران: مرکز گفتگوی ادیان؛ ۱۰-۱۲ آبان ۱۳۷۹، ۳۱ اکتبر تا ۲ نوامبر ۲۰۰۰.
۵۲. کنگره بین‌المللی بزرگداشت آیت‌الله بروجردی و شیخ محمود شلتوت؛ تهران و قم؛ ۱۹-۲۱ دی ۱۳۷۹، ۱۱-۸ تیر ۱۳۷۹، ۱-۱۱ ژوئن ۲۰۰۱.
۵۳. کنگره‌ی بین‌المللی بزرگداشت شهید آیت‌الله سید محمدباقر صدر؛ تهران: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی؛ ۳۰ دی ۱۳۷۹، ۱۷ ژوئن ۲۰۰۱.

۵۴. سومین نشست گفتگوی اسلام و مسیحیت ارتدوکس، کلیسا ارتودوکس روسیه؛ سخنرانی: شرایط و قواعد گفتگو؛ تهران: مرکز گفتگوی ادیان؛ ۶ بهمن ماه ۱۳۷۹، ۲۵ ژانویه ۲۰۰۱.
۵۵. کنگره بین‌المللی امام علی(ع) و عدالت، وحدت و امنیت؛ تهران و مشهد؛ ۲۶-۲۲ اسفند ۱۳۷۹، ۱۶-۱۲ مارس ۲۰۰۱.
۵۶. هماندیشی اندیشمندان اسلام و مسیحیت، با حضور شورای اجرایی کلیساها خاورمیانه؛ ارائه مقاله: فهم فطری متن مقدس؛ تهران؛ ۸ اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۰، ۲۸ آوریل ۲۰۰۱.
۵۷. پیش‌کنگره دو بانوی مقدس؛ سخنرانی: رسالت زن دین دار در مقابله با بحران معنویت؛ تهران؛ ۲۵ شهریور ماه ۱۳۸۰، ۱۶ سپتامبر ۲۰۰۱.
۵۸. کنگره جهانی دو بانوی مقدس؛ سخنرانی: فاطمه‌الزهرا(س)، الگوی زن معاصر؛ تهران: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی؛ ۱۵-۱۲ مرداد ماه ۱۳۸۱، ۶ آگوست ۲۰۰۲.
۵۹. سومین نشست گفتگوی دینی مرکز گفتگوی ادیان با مؤسسه سنت گابریل اتریش؛ سخنرانی: منزلت و مواضع عدالت؛ تهران: هتل آزادی؛ ۷-۴ اسفند‌ماه ۱۳۸۱، ۲۶-۲۳ فوریه ۲۰۰۳.
۶۰. همایش بین‌المللی حکمت مطهر؛ تهران؛ ۶ اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۳، ۲۵ آوریل ۲۰۰۴.
۶۱. دومین کنگره جهانی ملاصدرا؛ سخنرانی: فطرت به مثابه پنجمین دال دینی؛ تهران: سالن اجلاس؛ ۳-۴ خرداد ماه ۱۳۸۳، ۲۳-۲۴ می ۲۰۰۴.
۶۲. هجدهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی؛ استراتژی تقریب مذاهب؛ مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی؛ تهران: سالن اجلاس سران؛ ۴-۶ اردیبهشت ۱۳۸۴، ۲۶-۲۴ آوریل ۲۰۰۵.
۶۳. پنجمین دور نشست مرکز گفتگوی ادیان با کلیساها کاتولیک و اتیکان (اخلاق زیستی از دیدگاه اسلام و مسیحیت) / سخنرانی: انسان‌شناسی اسلامی؛ تهران؛ ۲۴-۲۳ آبان ماه ۱۳۸۴، ۱۴ نوامبر ۲۰۰۵.
۶۴. پنجمین دور نشست مرکز گفتگوی ادیان با دانشکده سلی اوک دانشگاه بیرمنگام انگلیس (ادیان، صلح و خشونت)؛ ارائه مقاله: مبانی مدارا؛ تهران: مرکز گفتگوی ادیان، ۲۶-۲۴ بهمن ماه ۱۳۸۴، ۱۳-۱۵ فوریه ۲۰۰۶.
۶۵. دومین اجلاس منطقه‌ای ادیان الهی (احترام به مقدسات دینی و انبیاء الهی)؛ سخنرانی: آزادی بیان و مسئله اهانت به مقدسات دینی؛ تهران: مرکز گفتگوی ادیان؛ ۱۳ اسفند‌ماه ۱۳۸۴، ۴ مارس ۲۰۰۶.
۶۶. دومین دور نشست مرکز گفتگوی ادیان با شورای اسقف‌های سوئیس (حقوق ادیان)؛ سخنرانی: حقوق ادیان و اقلیت‌های دینی؛ تهران: مرکز گفتگوی ادیان؛ ۳۰ فروردین‌ماه ۱۳۸۵، ۱۹ آوریل ۲۰۰۶.
۶۷. پیش‌نشست همایش بین‌المللی قطب‌الدین شیرازی؛ سخنرانی: تناقض‌نمایی شرع‌انگاری حسن و قبح با نظریه‌ی تقدم عقل بر نقل در دین‌فهمی؛ قم: دانشگاه مفید؛ ۲۱ اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۵، ۱۱ می ۲۰۰۶.
۶۸. کنفرانس بین‌المللی چهار سالانه‌ی مجمع جهانی اهل‌بیت؛ سخنرانی: منزلت علمی و مدرکی دعا؛ تهران: سالن اجلاس سران؛ ۲۷ مرداد ماه ۱۳۸۶، ۱۸ آگوست ۲۰۰۷.
۶۹. همایش بین‌المللی نخبگان جهان اسلام؛ سخنرانی: رسالت کنونی نخبگان جهان اسلام: ضرورت ترابط و تعامل نخبگان مسلمان؛ تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ ۲۸ مرداد ۱۳۸۶، ۱۹ آگوست ۲۰۰۷.
۷۰. اختتامیه دومین جایزه بین‌المللی هنر ادیان توحیدی؛ سخنرانی: نسبت دین، هنر و فطرت؛ تهران، موزه امام علی(ع)؛ ۲ بهمن ماه ۱۳۸۶، ۲۲ ژانویه ۲۰۰۸.
۷۱. همایش بین‌المللی اتحاد ملی، انسجام اسلامی و نقش فرهنگ (آیسیسکو)؛ سخنرانی: بایستگی پایش و پالایش پیوسته و پویای فرهنگ ملل مسلمان؛ تهران: سالن اجلاس سران؛ ۱ اسفند‌ماه ۱۳۸۶، ۲۰ فوریه ۲۰۰۸.

۷۲. بیست و یکمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی؛ ارائه‌ی مقاله: اهداف گفت‌وگوی دینی و تمدنی؛ تهران: سالن اجلاس؛ ۱۶ اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷، ۶ می ۲۰۰۸.
۷۳. کنگره بین‌المللی بزرگداشت علامه سید مرتضی عسگری، مجمع جهانی اهل بیت؛ سخنرانی: اسلوب‌های دلالت‌پژوهی سنت؛ تهران: دانشگاه تهران، تالار فردوسی؛ ۱۴ مهرماه ۱۳۸۷، ۵ آکبر ۲۰۰۸.
۷۴. پنجمین کنفرانس گفت‌وگوی دینی ایران و شورای جهانی کلیساها (W.C.C.)؛ ارائه مقاله: امنیت جهانی و تعامل ادیان؛ تهران: تالار الزهر (س)؛ ۲۴ آذرماه ۱۳۸۷، ۱۴ دسامبر ۲۰۰۸.
۷۵. همایش بین‌المللی حقوق خانواده؛ سخنرانی: فلسفه‌ی خانواده؛ تهران، تالار کاخ کشاورزی؛ ۱۹ بهمن‌ماه ۱۳۸۷، ۷ فوریه ۲۰۰۹.
۷۶. بیست و دومین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی؛ ارائه مقاله: اجتهادگرایی و قرائت‌پذیرانگاری دین؛ تهران: سالن اجلاس سران؛ ۲۳ اسفندماه ۱۳۸۷، ۱۳ مارس ۲۰۰۹.
۷۷. همایش بین‌المللی تنوع فرهنگی همگرایی جهانی؛ سخنرانی: فلسفه‌ی فرهنگ؛ تهران: کتابخانه‌ی ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۲-۴ مرداد ۱۳۸۹، ۲۶-۲۴ جولای ۲۰۱۰.
۷۸. همایش بین‌المللی بیداری اسلامی؛ تحول جغرافیای سیاسی - فرهنگی خاورمیانه؛ سخنرانی: انقلاب اسلامی ایران، الگوی فکری ملت‌های مسلمان؛ تهران: سالن همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما؛ ۱۰ خردادماه ۱۳۹۰، ۳۱ می ۲۰۱۱.
۷۹. نهمین دور گفتگوی دینی با شورای پاپی گفتگوی ادیان و اتیکان؛ سخنرانی: ماهیت و مؤلفه‌های معنویت؛ تهران: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی؛ زمان: ۵ آذرماه ۱۳۹۳، ۲۶ نوامبر ۲۰۱۴.

دوازده) حضور در همایش‌های داخلی

۱۳۷۴

۱. پنجمین اجلاس نماز؛ ایراد سخنرانی؛ تبریز: ستاد اقامه نماز استان آذربایجان شرقی؛ ۱۵-۱۶ شهریور ۱۳۷۴.

۱۳۷۵

۲. چهارمین نشست فلسفه فقه؛ ایراد سخنرانی؛ قم؛ ۲۲ آذر ۱۳۷۵.
۳. پنجمین جشنواره شعر و قصه طلاب؛ سخنرانی: هنر دینی؛ یزد: حوزه‌ی هنری؛ ۲۷ آذر ۱۳۷۵.
۴. همایش حکومت جهانی؛ سخنرانی: فلسفه‌ی فرج / سمنان؛ ۵ دی ۱۳۷۵.
۵. ششمین اجلاس نماز؛ زنجان: ستاد اقامه نماز استان زنجان؛ ۱-۲ مهر ۱۳۷۵.

۱۳۷۶

۶. نخستین گردهمایی نظام اسلامی و احیای مساجد؛ سخنرانی: هنر قریب؛ تهران: مرکز رسیدگی به امور مساجد؛ ۱۹ خرداد ۱۳۷۶.
۷. کنگره نکوداشت علامه جعفری؛ سخنرانی: مقایسه نظریه‌ی حیات معقول و نظریه‌های آرمانشهر؛ تهران: دانشگاه تهران؛ ۱۰ مهر ۱۳۷۶.
۸. دومین همایش علم و دین؛ قم: حوزه‌ی علمیه‌ی قم؛ ۲۴ مهر ۱۳۷۶.
۹. افتتاحیه گردهمایی تخصصی اسلام و حقوق بشر؛ تهران؛ ۹ آذر ۱۳۷۶.
۱۰. ششمین کنگره شعر حوزه؛ قرائت شعر؛ قم؛ ۲۷ آذر ۱۳۷۶.

۱۳۷۷

۱۱. همایش دین و اخلاق؛ قم؛ ۳۱ اردیبهشت ۱۳۷۷.
۱۲. هفتمین کنگره سراسری شعر و قصه طلاب؛ سخنرانی و شعرخوانی؛ تبریز؛ ۲۷ آبان ۱۳۷۷.

۱۳. نخستین کنگره‌ی دین پژوهان کشور؛ دین پژوهی، موانع، تنگناها و بایسته‌ها؛ سخنرانی: آسیب‌شناسی دین پژوهی؛ قم: دبیرخانه کنگره‌ی دین پژوهان کشور؛ ۲۵ آذر ۱۳۷۷.

۱۳۷۸

۱۴. احیای تفکر دینی از نظر استاد مطهری و استاد سید غلامرضا سعیدی؛ ارائه مقاله: احیاء دین و اصلاح دین داری؛ پیر جند دانشگاه علوم پژوهکی؛ ۲۷ اردیبهشت ۱۳۷۸.
۱۵. همایش جوان و رسالت حوزه‌ی سخنرانی؛ روش‌شناسی رفتار با جوان؛ قم: حوزه‌ی علمیه‌ی قم، دانشگاه قم؛ ۶ خرداد ۱۳۷۸.
۱۶. همایش مسئولان سازمان تبلیغات اسلامی؛ سخنرانی: چالش‌های فکری جاری (آسیب‌شناسی دین پژوهی)؛ مشهد: ۱۲ شهریور ۱۳۷۸.
۱۷. نخستین کنگره بزرگداشت علامه جعفری؛ سخنرانی؛ تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ ۲۳ آبان ۱۳۷۸.

۱۳۷۹

۱۸. دومین کنگره دین پژوهان؛ دین پژوهی در جهان معاصر؛ ابزار جدید - شباهات جدید؛ سخنرانی: آسیب‌شناسی گفتمان متجدد / دبیرخانه دین پژوهان کشور؛ قم؛ دانشگاه قم؛ ۲۹ اردیبهشت ۱۳۷۹.
۱۹. همایش اسلام و توسعه: نقش دین در توسعه‌ی متوازن؛ تهران: دانشگاه شهید بهشتی؛ ۳-۲ خرداد ۱۳۷۹.
۲۰. همایش فضلا و طلاب تهران؛ سخنرانی: نقد قرائت‌پذیری؛ تهران: حوزه‌ی علمیه‌ی امام رضا(ع)؛ ۳۰ خرداد ۱۳۷۹.
۲۱. نخستین اجلاس پژوهشی امر به معروف و نهی از منکر؛ سخنرانی: گفتمان اصلاح؛ تهران: ستاد امر به معروف و نهی از منکر؛ ۲۴ آبان ۱۳۷۹.
۲۲. همایش امام علی از منظر پژوهشگران جوان؛ سخنرانی: شخصیت امام علی(ع) از منظر پژوهشگران؛ تهران: دانشگاه آزاد، واحد علوم و تحقیقات؛ ۱۲ بهمن ۱۳۷۹.
۲۳. پانزدهمین نشست سلسه‌همایش‌های پژوهشی فکری؛ سخنرانی: اجتهاد‌گرایی و قرائت‌پذیرانگاری؛ قم؛ ۱۳ بهمن ۱۳۷۹.

۱۳۸۱

۲۴. همایش اختتام تألیف دانشنامه‌ی امام علی (ع)؛ سخنرانی؛ قم؛ ۹ اردیبهشت ۱۳۸۱.
۲۵. همایش جهان پس از آمریکا؛ تهران: مجتمع سید الشهداء(ع)؛ ۱۵ مرداد ۱۳۸۱.
۲۶. همایش آغاز دانشنامه فرهنگ فاطمی (س) / سخنرانی: دواعی و موانع تألیف؛ تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۱۵ دی ۱۳۸۱.

۱۳۸۲

۲۷. همایش یکصدمین سالگرد تولد هانری کربن؛ تهران: انجمن حکمت و فلسفه؛ ۳۰ آذر ۱۳۸۲.
۲۸. همایش حوزه و عرصه‌ی بین‌الملل؛ سخنرانی: گفت‌وگوی ادیان، کاستی‌ها و بایستی‌ها در روز اول همایش، فلسفه‌ی فرج و فرجام جهان در روز دوم همایش؛ قم: مرکز مدیریت حوزه علمیه قم؛ ۵-۴ دی ۱۳۸۲.
۲۹. کنگره عاشورا؛ سخنرانی: تجلی وحدت حسینی در عاشورائیان؛ تهران؛ ۱۷ اسفند ۱۳۸۲.
۳۰. همایش صحیفه سجادیه؛ سخنرانی: هویت و حجیت علمی ادعیه‌ی مأثوره؛ شیراز: دانشگاه شیراز؛ ۱۷ اسفند ۱۳۸۲.
۳۱. کنگره یکروزه فرهنگ و ادبیات شهادت؛ سخنرانی: تجلی وحدت حسینی در عاشورائیان؛ تهران: تالار سیدالشهداء(ع)، ۱۷ اسفند ۱۳۸۲.

۱۳۸۳

۳۲. کنگره بزرگداشت چهل شهید شهدای علیشار؛ سخنرانی: نقش شهادت و شهدا در کامیابی‌ها و امنیت ملی؛ ساوه: علیشار؛ ۲۳ فروردین ۱۳۸۳.

.۳۳. همایش توسعه دانش و فناوری در ایران؛ سخنرانی: موانع نوآندیشی و نظریه‌پردازی دینی؛ تهران: دانشگاه صنعتی شریف؛ ۱۳۸۳ آبان ۲۸-۲۶.

.۳۴. همایش نخبگان دانشگاهی؛ سخنرانی: مبانی نوفهمی دین؛ مشهد: نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه‌ها؛ ۱۹ آذر ۲۰-۲۰ آذرن ۱۳۸۳.

۱۳۸۴

.۳۵. همایش اسماء (اولین همایش سراسری استادان، مولفان، مترجمان و محققان حوزه‌های فلسفه، کلام، ادیان و عرفان)؛ سخنرانی: بایستگی‌های کنونی فلسفه اسلامی؛ قم/ ۳۰ فروردین و ۱ اردیبهشت ۱۳۸۴.

.۳۶. نخستین همانندیشی در باب نهضت تولید علم؛ سخنرانی: موانع فرهنگی توسعه‌ی علوم انسانی؛ تهران: پژوهشگاه علوم انسانی؛ آبان ۱۳۸۴.

.۳۷. سومین همایش آینین بزرگداشت روز جهانی فلسفه (بایستگی‌های کنونی فلسفه)؛ سخنرانی: بایستگی‌های فلسفه در قلمرو پژوهش؛ تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۱ آذر ۱۳۸۴؛ قم: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۲ آذر ۱۳۸۴.

.۳۸. کنگره ۴۰۰۰ شهید؛ سخنرانی: مقام شهید و منزلت شهادت؛ تهران؛ ۱۱ اسفند ۱۳۸۴.

۱۳۸۵

.۳۹. دومین نشست علمی - پژوهشی «زیایی‌شناسی قرآن مجید، زیایی‌شناسی هنرها»؛ سخنرانی: روش‌شناسی کشف مفاهیم زیایی‌شناختی قرآن؛ تهران: سازمان فرهنگ و ارتباطات، حسینیه الزهرا؛ ۳۱ خرداد ۱۳۸۵.

.۴۰. آین نکوداشت محمدرضا سرشار (رهگذر)؛ سخنرانی: رابطه ادبیات و علوم انسانی؛ تهران: سالن همایش‌های صدا و سیما؛ ۱۳ تیر ۱۳۸۵.

.۴۱. اولین همانندیشی رؤسای پژوهشگاه‌های دینی؛ قم: دهکده فردوس، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ ۱۶ تیر ۱۳۸۵.

.۴۲. کنگره بزرگداشت علامه سید جلال الدین آشتیانی، به مناسبت چهارمین آین روز جهانی فلسفه؛ ارائه مقاله: فلسفه‌ی مضاف؛ قم: دارالشفاء؛ ۲ آذر ۱۳۸۵.

.۴۳. همانندیشی علمی مهندسی فرهنگی؛ سخنرانی: مهندسی فرهنگی؛ تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۱۳ آذر ۱۳۸۵.

.۴۴. همایش ملی مهندسی فرهنگی؛ سخنرانی: نسبت و مناسبات فلسفه‌ی فرهنگ و علم فرهنگ؛ تهران: سالن همایش‌های صدا و سیما؛ ۲۰ دی ۱۳۸۵.

۱۳۸۶

.۴۵. همایش دو سالانه‌ی کتاب دین؛ سخنرانی: ساحت و سطوح نوآوری در دین پژوهی؛ تهران: حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی حوزه هنری، تالار اندیشه؛ ۱۲ اردیبهشت ۱۳۸۶.

.۴۶. همایش سراسری رؤسا و مدیران حوزه‌های علمیه کشور؛ سخنرانی: ضرورت توسعه و تقویت رشته‌های تخصصی در حوزه‌های علمیه؛ قم: دارالشفاء؛ ۲۷ اردیبهشت ۱۳۸۶.

.۴۷. همایش مؤلفه‌های دانشگاه تمدن‌ساز؛ سخنرانی: فلسفه تمدن؛ مشهد: دانشگاه آزاد اسلامی؛ ۹ خرداد ۱۳۸۶.

.۴۸. همانندیشی اندیشه‌های نو در کلام اسلامی؛ سخنرانی: کاستگی‌ها و بایستگی‌های کنونی علم کلام؛ مشهد: دفتر تبلیغات اسلامی؛ ۹ خرداد ۱۳۸۶.

.۴۹. همایش نهج البلاغه؛ سخنرانی: منطق فهم دین نظریه دیالکتیک - دینامیکال اکتشاف دین؛ مشهد: دانشگاه رضوی ۲۱-۲۲ تیر ۱۳۸۶.

.۵۰. نخستین همایش ملی نخبگان جوان؛ سخنرانی: آسیب‌شناسی علوم انسانی؛ تهران: سالن اجلاس سران؛ ۱۱ شهریور ۱۳۸۶.

.۵۱. همانندیشی متفکران انقلاب اسلامی؛ تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۲۸ شهریور ۱۳۸۶.

.۵۲. کنگره بزرگداشت آیت‌الله شاه‌آبادی، به مناسبت پنجمین آین روز جهانی فلسفه؛ سخنرانی: نقش فطرت در فهم دین؛ تهران؛ ۲۳ آبان ۱۳۸۶؛ قم ۲۴ آبان ۱۳۸۶.

۵۳. کنگره مقدماتی آیت‌الله محمد‌هادی معرفت؛ سخنرانی؛ بایسته‌های کنونی قرآن پژوهی؛ تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۴ بهمن ۱۳۸۶.

۱۳۸۷

۵۴. همایش آنان که می‌اندیشند (نقد آراء و اندیشه‌های دکتر سیدحسین نصر)؛ سخنرانی: سیطره‌ی مجاز در ساحت هویت تاریخی؛ تهران: دانشگاه تهران؛ ۱۵ اردیبهشت ۱۳۸۷.

۵۵. همایش پیامبر اعظم و عرفان و معنویت‌های نوپدید؛ سخنرانی: نقد پژوهه معنویت مجازی؛ تهران: دانشگاه تهران؛ ۲۳ اردیبهشت ۱۳۸۷.

۵۶. همایش برنامه‌ی درسی ملی؛ سخنرانی: نظام آموزش پژوهش محور پرورش مآل؛ مبانی و مؤلفه‌ها؛ تهران: منظریه؛ ۳۰-۳۱ مرداد ۱۳۸۷.

۵۷. دومین همایش ملی نخبگان جوان؛ سخنرانی: تفاوت نخبگی و فرهیختگی، رسالت نخبگان جوان؛ تهران: سالن اجلاس سران؛ ۶ شهریور ۱۳۸۷.

۵۸. همایش ساماندهی کرسی‌های نظریه‌پردازی؛ وزارت علوم و هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره؛ سخنرانی: نقش مثلث «مناطق، اخلاق و اصول علمی» در نقد و نوآوری؛ تهران: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، و دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی؛ ۲ آبان ۱۳۸۷.

۵۹. فیلسوف فرهنگ؛ نکوداشت استاد رضا داوری؛ سخنرانی: فلسفه‌ی فرهنگ؛ تهران: انجمن حکمت و فلسفه؛ ۲۳ آبان ۱۳۸۷.

۶۰. کنگره بزرگداشت علامه شعرانی و روز جهانی فلسفه؛ سخنرانی: فلسفه‌ی اصول فقه؛ قم: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ آبان ۱۳۸۷.

۶۱. آین نکوداشت دکتر غلامعلی افروز؛ سخنرانی: نظام تربیتی اسلام؛ تهران: فرهنگسرای ابن‌سینا، سازمان فرهنگی هنری شهرداری؛ ۵ آذر ۱۳۸۷.

۶۲. همایش ملی نوآندیشی دینی؛ سخنرانی: موانع فرهنگی نظریه‌پردازی و نوآوری؛ مشهد: دانشگاه فردوسی؛ ۲۶ آذر ۱۳۸۷.

۶۳. همایش ملی نوآندیشی دینی؛ سخنرانی: چیستی نوآندیشی دینی؛ تهران: دانشگاه شهید بهشتی؛ ۲۴ آذر ۱۳۸۷.

۶۴. همایش وحدت حوزه و دانشگاه؛ سخنرانی: موانع فرهنگی نظریه‌پردازی و نوآوری؛ مشهد: دانشگاه فردوسی؛ ۲۶ آذر ۱۳۸۷.

۶۵. کنگره بزرگداشت آیت‌الله محمد‌هادی معرفت؛ سخنرانی: بایستگی‌ها و چالش‌های کنونی حوزه؛ قم: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۲۶ دی ۱۳۸۷.

۶۶. کنگره اقتدار علمی، اقتدار ملی؛ ارائه مقاله: معیار علم دینی؛ تهران: مرکز بین‌المللی همایش‌ها، دانشگاه عالی دفاع ملی؛ ۱۶ بهمن ۱۳۸۷.

۱۳۸۸

۶۷. هم‌اندیشی بسط نظریه‌پردازی حوزه زنان؛ سخنرانی: بایستگی‌ها و چارچوب نظریه‌پردازی در مطالعات زنان؛ تهران: وزارت امور خارجه؛ ۱۱ مهر ۱۳۸۸.

۶۸. سومین همایش ملی نخبگان جوان؛ سخنرانی: ابتدای تحول علوم انسانی بر تمایز موضوعی علوم انسانی دینی و سکولار؛ تهران: سالن اجلاس سران؛ ۷ آبان ۱۳۸۸.

۶۹. همایش جشن ملی کتاب، نهاد کتابخانه‌های عمومی؛ سخنرانی: رسالت کتابخانه‌ها در اطلاع‌رسانی متعهدانه؛ تهران: سالن اجلاس سران؛ ۲۹ آبان ۱۳۸۸.

۷۰. همایش بزرگداشت علامه رفیعی قزوینی؛ سخنرانی: فلسفه اسلامی باستگی‌های کنونی فلسفه اسلامی؛ قم: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۲۳ دی ۱۳۸۸.

۷۱. همایش علمی اصلاح الگوی مصرف؛ سخنرانی: ماهیت و ابعاد الگوی مصرف؛ قم، ۲۰ اسفند ۱۳۸۸.

۱۳۸۹

۷۲. همایش معرفت‌شناسی دینی؛ سخنرانی: فلسفه‌ی معرفت دینی؛ تهران: دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تهران؛ ۳۱ فروردین ۱۳۸۹.

۷۳. جشنواره‌ی علامه شعرانی؛ سخنرانی: تحول حوزه، لاجرم اما بطئی؛ تهران: حوزه علمیه امام رضا(ع) ۲۵ خرداد ۱۳۸۹.

۷۴. چهارمین همایش ملی نخبگان جوان؛ سخنرانی: نخبگان و نهضت آزاداندیشی؛ تهران: سالن اجلاس سران اسلامی؛ ۱۴–۱۳ مهر ۱۳۸۹.

۷۵. همایش فلسفه‌ی هنر، بهمناسبت روز جهانی فلسفه و بزرگداشت علامه جعفری؛ سخنرانی: معیار هنر دینی؛ قم: دفتر پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۳ آذر ۱۳۸۹.

۷۶. همایش تحلیل از آثار پژوهشی برتر اولین جشنواره علامه حلى استان تهران؛ سخنرانی: باستگی‌ها و بایسته‌های تحقیق تهران: دانشگاه پیام نور؛ ۲۷ بهمن ۱۳۸۹.

۷۷. اولین نشست تحول علوم انسانی؛ چیستی تحول در علوم انسانی؛ نهاد نمایندگی؛ معاونت مطالعات راهبردی، سازمان بسیج اساتید دانشگاه تربیت مدرس؛ تهران: دانشگاه تربیت مدرس؛ ۱۸ اسفند ۱۳۸۹.

۱۳۹۰

۷۸. آیین رونمایی از کتاب ما و تاریخ فلسفه اسلامی؛ سخنرانی: نسبت و مناسبات فقه و فلسفه؛ تهران: تالار کمال، دانشکده ادبیات دانشگاه تهران؛ ۵ اردیبهشت ۱۳۹۰.

۷۹. همایش بزرگداشت آیت‌الله شاه‌آبادی؛ سخنرانی: فطرت چونان گرانیگاه علوم انسانی دینی؛ تهران: دانشگاه تهران؛ ۶ اردیبهشت ۱۳۹۰.

۸۰. همایش تحول در علوم انسانی علوم انسانی؛ سخنرانی: منطق طبقه‌بندی علوم انسانی؛ تهران: تالار علامه امینی دانشگاه تهران؛ ۲۱ اردیبهشت ۱۳۹۰.

۸۱. همایش ملی «ماهیت و مؤلفه‌های هویت غربی»؛ سخنرانی: غرب‌شناسی برآبی و بایابی غرب‌شناسی؛ تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تالار علامه جعفری ۱ خرداد ۱۳۹۰.

۸۲. اولین همایش ملی سیاست‌های کلی نظام اداری با رویکرد اسلامی؛ سخنرانی: اکسیر اخلاص و مس مدیریت؛ تهران: تالار اندیشه حوزه‌ی هنری؛ ۳ خرداد ۱۳۹۰.

۸۳. نکوداشت شیخ اعظم شیخ انصاری؛ سخنرانی: ساختار‌شناسی دانش اصول، الگوی شیخ انصاری؛ قم: مدرسه عالی خاتم‌الاوصیاء؛ ۵ خرداد ۱۳۹۰.

۸۴. هماندیشی زن و خانواده، دستاوردها، همایش‌ها و اقدامات آینده؛ سخنرانی: زن در گفتمان متجدد، متجمد و مجده؛ ساعت تهران: حوزه‌ی هنری سازمان تبلیغات اسلامی؛ ۹ خرداد ۱۳۹۰.

۸۵. چهارمین جشنواره علامه شعرانی؛ مراسم نکوداشت حضرت آیت‌الله خوشوقت؛ سخنرانی: تحول در حوزه‌های علمیه، ارزیابی روند مدیریت تحول در حوزه‌های علمیه؛ حرم عبدالعظیم حسنی(ع)، تالار شیخ صدوق؛ ۲۵ خرداد ۱۳۹۰.

۸۶. همایش علمی نخستین جشنواره‌ی هنرهای معاصر اسلامی هنر اسلامی؛ سخنرانی: جایگاه هنر در جغرافیای علوم تهران ۲۲ آبان ۱۳۹۰.

۸۷. همایش اسلام و سکولاریسم؛ سخنرانی: مسئله‌ی سکولاریسم؛ تهران: دانشگاه تهران، تالار شیخ انصاری؛ ۲۹ آذر ۱۳۹۰.

۱۳۹۱

۸۸. همایش مشترک ائمه جمعه و مدیران حوزه‌های علمیه؛ سخنرانی: مشکلات و دغدغه‌های حوزه‌های علمیه؛ شهری: حوزه‌ی علمیه‌ی حضرت عبدالعظیم؛ ۲۲ فروردین ۱۳۹۱.

۸۹. همایش تلویزیون، مردم و انقلاب اسلامی؛ سخنرانی: شاخصه‌های رسانه‌ی انقلابی - اسلامی؛ تهران: حوزه‌ی هنری، تالار اندیشه؛ ۳ خرداد ۱۳۹۱.
۹۰. همایش فلسفه‌ی دین اسلامی؛ سخنرانی: بایستگی فلسفه‌ی دین اسلامی؛ قم: موسسه‌ی پژوهشی امام خمینی؛ ۲۵ خرداد ۱۳۹۱.
۹۱. دهمین همایش روز جهانی فلسفه، نکوداشت علامه‌ی الهی قمشه‌ای؛ سخنرانی: شعر حکمی؛ قم: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۲۵ آبان ۱۳۹۱.
۹۲. همایش بزرگداشت آیت‌الله تسخیری؛ سخنرانی: صلاگر وحدت و ولایت؛ تهران: هتل پارسیان؛ ۷ بهمن ۱۳۹۱.
۹۳. همایش آینده‌پژوهی؛ سخنرانی: مبانی فرج؛ تهران: دانشگاه شهید بهشتی؛ ۱۵ اسفند ۱۳۹۱.

۱۳۹۲

۹۴. دومین کنفرانس الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت، مبانی فرهنگی الگوی پیشرفت اسلامی - ایرانی؛ سخنرانی: مبانی و مختصات فرهنگ الگو؛ تهران: سالن همایش‌های کتابخانه‌ی ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۲.
۹۵. همایش ملی فلسفه‌ی اصول فقه، به مناسبت روز جهانی فلسفه، بزرگداشت محقق اصفهانی؛ سخنرانی: تعریف فلسفه‌ی اصول فقه، قم: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۲۱ آذر ۱۳۹۲.
۹۶. پیش‌همایش حکیم مؤسس، آقا علی مدرس طهرانی؛ سخنرانی: احیاء حکمت در حوزه‌ی تهران؛ تهران: حوزه‌ی علمیه‌ی امام رضا(ع)، ۱۸ دی ۱۳۹۲.
۹۷. همایش ملی فقه هسته‌ای؛ سخنرانی: مبانی فکری فقهی منع سلاح‌های انهدام فراهدف؛ قم: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۱ اسفند ۱۳۹۲.

۱۳۹۳

۹۸. همایش خورشید در مشت؛ سخنرانی: شعر و انقلاب اسلامی؛ تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۸ اردیبهشت ۱۳۹۳.
۹۹. همایش امام خمینی و تقدیر تاریخی عصر ما؛ سخنرانی: امام خمینی چونان فیلسوف فرهنگ؛ مرکز راهبردی جبهه‌ی فکری انقلاب اسلامی؛ تهران: حوزه‌ی هنری، تالار سوره؛ ۱۲ خرداد ۱۳۹۳.
۱۰۰. همایش «جالش‌های فکری کنونی نسل جوان»؛ سخنرانی: جوان و چالش‌های فضای مجازی؛ کانون اندیشه جوان؛ تهران: سالن علامه جعفری پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۱۹ خرداد ۱۳۹۳.
۱۰۱. همایش توانمندسازی روان‌شناختی حقوق قربانیان تروریسم؛ انجمن دفاع از قربانیان تروریسم؛ سخنرانی: شهید و شهادت؛ تهران: فرهنگسرای اندیشه؛ ۲۳ تیرماه ۱۳۹۳.

۱۰۲. همایش ملی «قرآن و معرفت‌شناسی»؛ معرفت‌شناسی واقع‌گرایی دینی؛ گروه معرفت‌شناسی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، با همکاری گروه‌های فلسفه و علوم قرآنی دانشگاه علامه طباطبائی(ره)؛ تهران: دانشگاه علامه طباطبائی؛ ۵ آبان ۱۳۹۳.
۱۰۳. همایش ملی فلسفه‌ی فقه با تأکید بر مکتب فقهی امام خمینی(ره)؛ سخنرانی: امام خمینی(ره) چونان مؤسس فلسفه‌ی فقه؛ به مناسبت روز جهانی فلسفه؛ قم، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۱۲ آذر ۱۳۹۳.
۱۰۴. همایش ملی نقد اعتزال نو؛ سخنرانی: الهیات راستگر؛ الهیات چیگر؛ قم: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی؛ ۱۸ دی ۱۳۹۳.
۱۰۵. همایش جهان انسانی حکمت اسلامی؛ سخنرانی: نسبت میان حقیقت و دین؛ کانون اندیشه‌ی جوان و موسسه‌ی اشراق؛ تهران: دانشگاه تهران، دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی، تالار کمال؛ ۱۳ بهمن ۱۳۹۳.
۱۰۶. همایش ملی کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره؛ سخنرانی: موائع روانی - فرهنگی تولید علم و نظریه‌پردازی؛ ۱۶ بهمن ۱۳۹۳.
۱۰۷. همایش بازخوانی و بررسی دیدگاه‌های سید قطب؛ سخنرانی: کاستی‌های اساسی جریان اعتزال نو؛ کانون اندیشه جوان، موسسه اشراق و نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه تهران؛ تهران: دانشگاه تهران، تالار علامه امینی؛ ۲۶ بهمن ۱۳۹۳.

دفتر ریاست پژوهشگاه (بهار ۱۳۹۴)